

Förorten och innerstaden, två världar i en värld - En kvalitativ studie om sambandet mellan territoriell stigmatisering och ungdomars syn på skolan

Av: Yohanna Kebedom

Handledare: Steffen Werther
Södertörns högskola | Institutionen för kultur och lärande
Kandidat/Magisteruppsats 15 hp
Samhällsvetenskap IV | vårterminen 2017
Ämneslärarutbildningen med interkulturell profil,
Inriktning mot gymnasieskolan

SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA | STOCKHOLM
sh.se

Sammanfattning

Syftet med studien har varit att undersöka hur bostadsområdet påverkar synen på skolan. Genom att undersöka hur ungdomar ifrån Husby ser på sitt bostadsområde och på skolan har studien ämnat analysera huruvida det finns ett samband mellan den territoriella stigmatiseringen av Husby och ungdomars syn på skolan. För att kunna undersöka detta har totalt sju semistrukturerade intervjuer med ungdomar ifrån Husby mellan 16 – 18 år genomförts. Intervjuerna har sedan analyserats utifrån territoriell stigmatisering, habitus, kapital och fält, vilka är studiens teoretiska ramverk.

Ett intressant resultat som undersökningen har visat är att informanterna tar en tydlig distans ifrån Husby och människorna ifrån Husby när det handlar om skolan –men i annat fall lyfter bostadsområdet som en tillgång, då de enbart tar distans ifrån diskursen om området som kriminellt och problematiskt. I undersökningen framgår också att informanterna uttrycker ett behov av att tillägna sig det som förekommer i innerstadsskolorna, då de exempelvis pekar på vikten av att få perspektiv. Ytterligare visar studien att informanternas tillvaro i innerstadsskolorna präglas av territoriell stigmatisering då samtliga beskriver ett behov av att bevisa sig.

Nyckelbegrepp: Ungdomar, skola, territoriell stigmatisering, habitus, kapital, fält och praktik

Förord

Denna uppsats är ett examensarbete som är skrivet på ämneslärarutbildningen med interkulturell profil, inriktning mot gymnasieskolan på Södertörns högskola under våren 2017. Det är ett arbete som har varit intressant och intensivt men framförallt lärorikt. För att kunna genomföra studien har uppsatsen varit beroende av informanter – vilka jag vill rikta ett stort tack till. Tack för att ni ställde upp och delade med er av era erfarenheter, utan er hade studien inte kunnat genomföras.

Dessutom vill jag rikta ett stort tack till Steffen Werther som under arbetets gång har gett värdefull handledning. Och till sist vill jag rikta ett oändligt stort tack till min familj och till mina vänner som varit oerhört stöttande under uppsatsprocessen.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	5
2. BAKGRUND	6
3. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	7
4. FORSKNINGSLÄGE	7
4.1 OMRÅDESDISKURSER OCH STIGMA.....	8
4.2 INNERSTADSSKOLA OCH FÖRORTSSKOLA.....	10
5. TEORETISKA OCH ANALYTISKA UTGÅNGSPUNKTER	12
5.1 TERRITORIELL STIGMATISERING.....	12
5.2 HABITUS, KAPITAL OCH FÄLT = PRAKTIK.....	14
5.2.1 HABITUS.....	14
5.2.2 KAPITAL	15
5.2.3 FÄLT	16
5.3 (TERRITORIELL STIGMATISERING) + (HABITUS)(KAPITAL)+FÄLT = PRAKTIK.....	16
6. METODOLOGISKT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	17
6.1 VAL AV METOD	17
6.2 SEMISTRUKTURERADE INTERVJUER.....	18
6.3 URVAL OCH AVGRÄNSNING	18
6.4 FÖRFÖRSTÅELSE.....	19
6.5 GENOMFÖRANDE.....	20
6.6 STUDIENS TILLFÖRLITLIGHET.....	20
6.7 ETISKA ÖVERVÄGANDEN.....	21
6.8 BEARBETNINGSTEKNIK OCH ANALYSMETOD	22
7. PRESENTATION AV INFORMANTER	23
8. ANALYS	25
8.1 UNGDOMARNAS SYN PÅ HUSBY	25
8.2 UNGDOMARNAS HANTERING AV ANDRAS SYN PÅ HUSBY	28
8.3 BEHOVET AV FÖRORTEN OCH INNERSTAN	32
8.4 HUSBY SOM HINDER I SKOLAN	36
9. SAMMANFATTNING OCH AVSLUTANDE DISKUSSION	41
10. LITTERATUR - OCH KÄLLFÖRTECKNING	44
10.1 LITTERATUR	44
10.2 TIDSKRIFTSARTIKLAR	46
10.3 INTERNETKÄLLOR	46
10.4 RAPPORTER	47
10.5 KÄLLFÖRTECKNING ÖVER INTERVJUMATERIALET.....	47
BILAGA 1	49

1. Inledning

I år är det fyra år sen de omfattade oroligheterna ägde rum i stockholmsförorten Husby. Händelserna fick beteckningen, husbykravallerna, då bilar brann och polisen möttes med kastade stenar. Oroligheterna i Husby gav ett stort eko i såväl svenska som internationella medier, men framförallt bidrog det till en ytterligare stigmatisering av bostadsområdet.¹ Denna studie syftar inte till att analysera händelseförloppet i sig, utan att istället studera den territoriella stigmatiseringen av området, vilket menas med att ett helt bostadsområde stämplas som problematiskt.

Som blivande lärare ser jag skolan som en viktig del av samhället. Dels för att jag ser skolan som en plats som kan bygga broar mellan olika områden och fungera som en social mötesplats för elever med olika sociala och kulturella bakgrunder. Och dels, eftersom jag ser skolan som en viktig väg in i samhället. Idag råder det dock en ökad boendesegregation och en ökad skolsegregation i Sverige.² Barn som växer upp i socialt utsatta områden har ett sämre utgångsläge inför fortsatta studier och yrkesliv än elever som är bosatta i mer välbärgade områden.³

Förutom det ovanstående grundar sig studiens forskningsintresse i en personlig erfarenhet av att komma ifrån ett territoriellt stigmatiserat bostadsområde. Det har väckt ett stort intresse för frågor som rör relationen mellan territoriell stigmatisering, skola och individ. En fråga som jag många gånger har ställt mig är: Vad händer med individen och dess framtidsvisioner om den ständigt kopplas till ett område som av samhället förknippas med negativa konnotationer? Det är med hänsyn till detta studien ämnar belysa vilka samband som finns mellan ett territoriellt stigmatiserat bostadsområde – Husby – och ungdomars syn på skolan.

---

¹ Hörnvist, Magnus & De los Reyes, Paulina (red.), *Bortom kravallerna: konflikt, tillhörighet och representation i Husby*, Stockholm, Stockholmia, 2016. s. 9–18.

² Böhlmark, Anders, Holmlund, Helena och Lindahl Mikael. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. *Skolsegregation och skolval*. Uppsala, Ehof Grafiska AB, 2015. s.11–15.

³ Nilsson, Per och Ashing Inger. Ungdomsstyrelsens skrifter 2008: 9, *FOKUS 08, En analys av ungas utanförskap*, 2008. S.11. https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/wwwfokus08.pdf (Hämtad 2017-03-16)

2. Bakgrund

Husby är en stadsdel i nordvästra Stockholm som gränsar till Akalla och Kista. Bostadsområdet tillhör stadsdelen Rinkeby-Kista och byggdes på Järvafältet under 1970-talet.⁴ Studiens val av område kan motiveras mot bakgrund av att Husby är en av Stockholms förorter som kännetecknas av en stigmatiserad etnisk underklass.⁵ Husby fick tidigt en negativ klang då det sedan början av 1980-talet blev föremål för olika typer av åtgärder, då bland annat ungdomsgården stängdes ned och det blev stökigt och bråkigt i området.⁶ I och med Husbykravallerna år 2013 blev Husby också en förort som skapade många rubriker där Husby betraktades som en våldsamt plats.⁷

Svenska medier skildrar ofta förorter som våldsamma, då media många gånger lyfter upp frågor som rör ungdomsgång och sociala problem.⁸ I *miljonprogram och media – föreställningar om människor och förorter* skriver Urban Ericsson, Irene Molina & Per – Markus Ristilammi en rapport om utsagorna kring förorterna på Järvafältet. I rapporten framkommer det att en nyckel till problembeskrivningarna om områdena ligger i vem som gör beskrivningarna och tolkningarna. De menar att det inte är de boende själva som beskriver sin bostadsmiljö i negativa ordalag utan att det är andra professionella aktörer, såsom media, som har makten över beskrivningarna och tolkningarna. Vidare menar de att föreställningen om förorten som förmedlas via media är en bidragande orsak till segregationsprocessen samt att det är en del av stigmatiseringsprocessen.⁹

När jag undrar varför skolan har dåligt rykte trots alla positiva tecken så är svaret kort och rakt: ”Därför att den ligger där den ligger.” Alltså i Husby ”...i denna (som den stereotypa bilder förmedlar) invandrartäta, segregerade, och rotlösa betongförort”.¹⁰

---

⁴ Nilsson, Per & Ashing Inger, 2008, s. 39.

⁵ Bunar, Nihad. *Skolan mitt i förorten: fyra studier om skola, segregation, integration och multikulturalism*, Eslöv, B. Östlings bokförl. Symposion, Diss. Växjö: Univ., 2001. s.136.

⁶ Lilja, Elisabeth. *Den ifrågasatta förorten: identitet och tillhörighet i moderna förorter*, Stockholm, Byggeforskningsrådet, 1999. s. 72.

⁷ Hörnqvist, Magnus & De los Reyes, 2016, s. 9, 14.

⁸ Lalander, Philip & Johansson, Thomas. *Ungdomsgrupper i teori och praktik*, Johanneshov, TPB, 2012.s. 193.

⁹ Ericsson, Urban, Molina, Irene & Ristilammi, Per-Markku, *Miljonprogram och media: föreställningar om människor och förorter*, Stockholm, Riksantikvarieämbetet, 2002. s. 8–15.

¹⁰ Bunar, 2001, s. 132.

Citatet är ett utdrag ifrån en intervju med den person som var verksamhetschef i Husbyskolan år 2001.¹¹ Det är ett uttalande som illustrerar hur stigmatiseringen och bilden som förmedlas om Husby påverkar skolorna i området, men hur präglar det ungdomarnas syn på skolan? Nihad Bunar, docent i sociologi, menar att en inte kan se hur samhällsstrukturrella villkor internaliseras som dispositioner och får påtagliga konsekvenser genom praktiker om en exempelvis enbart studerar hur media representerar omvärlden. Istället pekar han på vikten av att studera levda erfarenheter och representationer inom en specifik kontext som kan synliggöra bakomliggande mekanismer för praktiken.¹² Följaktligen har det ovanstående varit en viktig ingång för studiens fokus på Husby, då det är mot bakgrund av detta som denna uppsats kommer att undersöka ungdomars syn på Husby samt ungdomarnas syn på skolan.

3. Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka hur bostadsområdet påverkar synen på skolan. Genom att undersöka hur ungdomar ifrån Husby ser på sitt bostadsområde och på skolan ämnar studien analysera huruvida det finns ett samband mellan den territoriella stigmatiseringen av Husby och ungdomars syn på skolan. För att kunna besvara mitt syfte har följande frågor formulerats:

1. Vad påverkar ungdomarnas syn på Husby?
2. Hur påverkar Husby ungdomarnas syn på skolan?
3. Går det att urskilja ett samband mellan den territoriella stigmatiseringen av Husby och ungdomarnas syn på skolan, i sådant fall, hur?

4. Forskningsläge

Det finns en hel del forskning som på olika sätt behandlar stigmatisering, skola och integration, både inom Sverige och internationellt.¹³ Denna undersökning syftar till att

---

¹¹ Ibid. s. 132.

¹² Ibid, s. 32.

¹³ Exempel på sådan forskning är: Sune Qvotrup Jensen och Ann-Dorte Christensen, Territorial stigmatization and local belonging A study of the Danish neighbourhood Aalborg East. *City*, Vol. 16, Nos. 1–2. (2012): s. 74 – 92.http://samfak.gu.se/infoglueCalendar/digitalAssets/3478129068_BifogadFil_Jensen%20&%20Christensen.pdf (2017-04-06)
s. 74 – 92. Bunar, 2001, Se också: Sernhede, s.7 – 26. Sernhede, Ove. Territoriell stigmatisering, ungas informella lärande och skolan i det postindustriella samhället. *Utbildning & Demokrati*, vol. 18, nr 1, xx–xx. (2009): s.7 – 26. http://www.gu.se/infoglueCalendar/digitalAssets/1774960288_BifogadFil_Utb&dem-art%202.pdf (Hämta 2017-04-03)

analysera huruvida det finns ett samband mellan den territoriella stigmatiseringen av Husby samt ungdomar ifrån Husbys syn på skolan. Av denna anledning utgår studiens forskningsläge i huvudsak utifrån de delar av tidigare forskning som är relevanta att diskutera och förhålla sig till i relation till undersökningens avgränsande kontext.

I den första delen belyses forskning som behandlar hur individer påverkas av områdesdiskurser och stigma. I den andra delen belyses forskning som behandlar ämnen som innerstadsskola och förortsskola. Dessa studier utgår bland annat ifrån denna studiens teoretiska ramverk, då ämnet behandlas utifrån territoriell stigmatisering samt habitus, kapital och fält. Nedan följer en sammanfattning av dessa.

4.1 Områdesdiskurser och stigma

I *Rosengård och den svarta poesin, en studie av modern annorlundahet* har Per- Markku Ristilammi, professor i etnologi, studerat de diskurser som samhället skapat om Rosengård, vilket är ett segregerat bostadsområde i Malmö som symboliserar ett samhälleligt misslyckande.¹⁴ Ristilammi beskriver att den mediala och samhällliga diskursen om Rosengård har haft ett stort inflytande på områdets utveckling. Han pekar på att forskningsrapporter, politik och bildspråk i fotografier är bidragande faktorer till den negativa diskursen.¹⁵ Vidare lyfter han att den diskurs som råder om Rosengård också är gällande i andra storsstadsförorter i Sverige – då ”förort” kommit att bli ett namn som beskriver de problem som finns där. Ristilammi menar att förorten också har blivit ett namn som beskriver en ”annan” eller en ”annorlunda” plats som befolkas av de andra.¹⁶

Detta är relevant att studera i förhållande till det Mauricio Rojas, docent i ekonomisk historia, visar i boken *Sveriges oälskade barn: att vara en svensk men ändå inte*, där Rojas utgår ifrån att ungdomar med utländsk bakgrund betraktas som problematiska i det svenska samhället. I studien framgår det att dessa ungdomar upplever en viss osäkerhet när de umgås med svenskar, då de menar att de inte kan uttrycka den person de egentligen är.¹⁷

---

¹⁴Ristilammi, Per-Markku. *Rosengård och den svarta poesin: en studie av modern annorlundahet*, Stockholm, B. Östlings bokförl. Symposion, Diss. Lund: Univ. 1994. s. 10–13.

¹⁵ Ibid, s. 28–32.

¹⁶ Ibid, s. 34–35.

¹⁷ Rojas, Mauricio, *Sveriges oälskade barn att vara svensk men ändå inte*, Enskede, TPB, 2003. s. 60.

Vidare pekar Ristilammi på att bostadsområdet omfattas av olika nivåer. Dels den fysiska miljön och dels den symboliska miljön där Rosengård innefattas och får olika betydelser beroende på i vilket sammanhang det uttalas. I och med det menar Ristilammi att Rosengårdsbornas självuppfattning också bestäms av andra människors uppfattning av området.¹⁸ Exempelvis framkommer det att Rosengårdsboende uppfattar en negativ artikel om Rosengård som en personlig skymf. Dessutom belysas det att Rosengårdsborna, på grund av den samhälleliga bilden som präglar området, måste försvara sitt bostadsområde. Där de vid sociala sammanhang försöker neutralisera diskursen som finns om området genom att exempelvis gå in i en försvarsposition.¹⁹ Eller också genom att ange olika förhållanden om Rosengård, med syftet att berätta att en inte är en typisk Rosengårdsbo. Oavsett så menar Ristilammi att individens självbild i stor utsträckning bestäms av omgivningen, vilket i det här fallet präglas av en stigmatiseringsprocess som är omöjlig att stå emot. Följaktligen menar Ristilammi att Rosengårdsbornas identitet skapas under hot då dess identitetsskapande måste bemöta den ”annorlundahet” som skapats till följd av diskursen. Slutligen är den sociala omgivningen för många människor en viktig del av dess självuppfattning. Av denna anledning menar Ristilammi att ett stigmatiserat bostadsområde också kan leda till att självuppfattningen blir lidande.²⁰

Avhandlingen är relevant för denna undersökning då den å ena sidan visar på hur den negativa diskursen om Rosengård och andra storsstadsförorter i Sverige skapas, och å andra sidan visar hur Rosengårdsborna påverkas av den negativa diskursen, exempelvis framkommer det att ett stigmatiserat bostadsområde kan leda till att självuppfattningen blir lidande. Eftersom denna studie ämnar studera huruvida det finns ett samband mellan stigmatiseringen av bostadsområdet och ungdomars syn på skolan, är det intressant att urskilja hur ungdomarna förhåller sig till diskurserna om området samt huruvida stigmatiseringen av bostadsområdet kan leda till att självuppfattningen blir lidande. Detta i synnerhet då Katarina Gustafsson, docent i pedagogik och lektor i barn –och ungdomsvetenskap, i sin avhandling *Vi och dom i skola och stadsdel, Barns identitetsarbete och sociala geografier* konstaterat att barn förhåller sig till rådande områdesdiskurser, då hon menar att de blir delaktiga i att konstruera både skolor och områden som no-go-areas.²¹

---

¹⁸ Ristilammi, 1994, s. 125.

¹⁹ Ibid, s.127.

²⁰ Ibid, 128–130.

²¹ Gustafson, Katarina. *Vi och dom i skola och stadsdel: barns identitetsarbete och sociala geografier*, Uppsala: Uppsala universitet, Acta Universitatis Uppsaliensis, Diss. Uppsala: 2006. s.158–159.

4.2 Innerstadsskola och förortsskola

I *Från förort till innerstaden och tillbaka igen – gymnasieskolan, valfriheten och den segregerade staden* undersöker Jonas Lindbäck, doktorand i barn och ungdomsvetenskap, och Ove Sernhede, professor i socialt arbete och barn –och ungdomsvetenskap, varför elever ifrån en specifik förort i Göteborg valde att söka sig till innerstadens skolor.²² Författarna belyser elevernas erfarenheter från innerstadsskolan samt deras motiv till att återvända till sin stadsdel och skolan där. Målet med studien är att fånga de ungas reflektioner och erfarenheter av dessa skolbyten relaterat till sammanhang av framtidsdrömmar, utbildningsstrategier och förståelser av sociala skillnader och segregation.²³ I analysen utgår forskarna bland annat ifrån territoriell stigmatisering som en teoretisk utgångspunkt, vilket också är en av denna studiens teoretiska ramverk. Denna utgångspunkt breddar förståelsen för den teoretiska ansatsen som råder i denna studie, då de visar att bostadsområdets stigmatisering påverkar invånarnas interaktion med omvärlden. Vidare visar Lindbäck och Sernhedes studie att ungdomarnas val av innerstadsskolorna grundas i en syn på dem som seriösa. Ett av de återkommande motiven för att söka till en skola i innerstaden belyses som viljan att ”satsa på plugget”.²⁴ Det framkommer exempelvis att en av informanterna upplevde skolan i förorten som ”ett ställe där man kunde ha roligt”.²⁵ Dessutom menar en av informanterna att det finns skillnader mellan skolorna i innerstaden och förorten då hen pekar på att skillnaderna ligger i elevernas förhållningssätt till studierna.²⁶

I avhandlingen, *De mångkulturella innerstadsskolorna, Om skolval segregation och utbildningsstrategier i Stockholm*, undersöker Jenny Kallstenius hur skolans huvudsakliga aktörer – rektorer, lärare, elever och föräldrar – förhåller sig till och hanterar skolvalfriheten och dess konsekvenser utifrån sina faktiska och tillskrivna positioner i det sociala, geografiska och symboliska rummet.²⁷

---

²² Lindbäck, Jonas & Ove Sernhede. *Från förort till innerstaden och tillbaka igen – gymnasieskolan, valfriheten och den segregerade staden. I: EDUCARE*. Bergman, Lotta; Ericsson, Ingegerd (red.) s. 53–78. Malmö högskola, Lärande och Samhälle, 2012.

²³ Ibid, s. 54.

²⁴ Ibid, s. 63–64.

²⁵ Ibid, s. 63.

²⁶ Ibid, s. 72.

²⁷ Kallstenius, Jenny. *De mångkulturella innerstadsskolorna, Om skolval segregation och utbildningsstrategier i Stockholm*, Stockholm, 2010. Acta Universitatis Stockholminensis, Diss. Stockholm: Stockholms universitet, 2011. s. 7.

Kallstenius studie utgår ifrån den forskningstradition som utvecklats av Bourdieus teoretiska perspektiv, där habitus, kapital, och det sociala rummet är centrala begrepp i hennes studie. Hon utgår ifrån att individer och grupper utvecklar olika strategier för att försöka bevara eller förbättra sina positioner på fältet och i det sociala rummet.²⁸ Ett av Kallstenius resultat är att en skolas position på utbildningsfältet påverkas av sociala och symboliska strukturer. Dessa menar hon är kopplade till föreställningar om ”vi” och ”de andra” samt diskurser som kopplas till dikotomierna: ”svenskar” och ”invandrare” respektive ”innerstad” och ”förort”.²⁹ Exempelvis visas det att valet av innerstadsskola präglas av en önskan efter en annan miljö med ”fler svenskar” samt att bytet till innerstadsskolan påverkas av en uppfattning om att de har en bättre kvalitet på undervisningen.³⁰ Det går också att koppla till det som framgår i *Konsten att välja rätt spårvagn. En studie av segregation, skolval och unga människors studieplaner*, där Thomas Johansson, professor i ungdomsforskning och Nils Hammarén, docent i barn och ungdomsvetenskap och lektor i pedagogik, undersöker hur ungdomar som är bosatta i en multietnisk förort och som har valt att gå i två olika gymnasieskolor i innerstaden, förhåller sig till sina skolval och framtidsdrömmar. Johansson och Hammarén visar exempelvis att de distinktioner som har skapats –där ordet invandrare och blatte får olika betydelser –handlar om en strukturering av det sociala rummet i låg och hög status, där människor och miljöer sorteras i en samhällelig över –och underordningslogik.³¹

Vidare menar Kallstenius att skolvalfriheten för de som bor i socialt utsatta områden kan förstås som en strategi för att förändra och förbättra sin position i det sociala rummet.³² Därtill belyser hon att mötet med innerstadsskolan utvecklar en ökad medvetenhet hos dessa, då de negativa bilder som finns gentemot elevernas bostadsområde blir aktuella i det mötet.³³ I *The art of becoming ‘Swedish’: Immigrant youth, school careers and life plans* har forskarna Thomas Johansson och Rita Olofsson utifrån bland annat territoriell stigmatisering och inklusion och exklusion, undersökt hur unga invandrare planerat sina livsplaner och hur detta kan relateras till etnicitet, identitet och omgivning. Studien visar att intervjupersonerna försöker att anpassa sig till vad de uppfattar vara ett svenskt beteende, då informanterna i

---

²⁸ Ibid, s. 38–39.

²⁹ Ibid, s. 215.

³⁰ Ibid, s. 211–212.

³¹ Johansson, Thomas & Hammarén Nils. *Konsten att välja rätt spårvagn*. En studie av segregation, skolval och unga människors studieplaner. *Sociologisk forskning*, årgång 47, nr.1 (2010): s.67.

<https://www.sv.uio.no/iss/english/research/projects/eumargins/publications/documents/the-art-of-choosing-the-right-tram-johansson-hammar%C3%A9n.pdf> (Hämtad 2017 – 04 – 01)

³² Kallstenius, 2010, s. 215.

³³ Ibid, s. 211 – 212, 215.

studien på olika sätt uttrycker en ambition till att bli svenskar. Denna viljan synliggörs på olika sätt, centralt är dock att de försöker lära sig det som förknippas med att vara en bra svensk elev. Johansson & Olofsson visar också att detta är förknippat med goda framtidsförhoppningar.³⁴

Sammanfattningsvis avser min uppsats att anknyta till det föreliggande forskningsfältet utifrån det tydliga underifrånperspektivet med ungdomar i fokus. Dock vidgas detta genom att belysa en ytterligare förståelse av vad som kan prägla ungdomarnas syn på skolan. Då denna uppsats – till skillnad ifrån den ovannämnda forskningen vars fokus ligger på skolval –med hjälp av teoretiska utgångspunkterna: territoriell stigmatisering, habitus, kapital, fält och praktik, dels kommer att synliggöra vad som påverkar ungdomars syn på sitt bostadsområde och dels på vad som påverkar dess syn på skolan.

5. Teoretiska och analytiska utgångspunkter

Studiens teoretiska ramverk ska synliggöra hur strukturer som finns i samhället kan påverka ungdomarnas syn på dess bostadsområde och skolan. För att studera hur samhällsstrukturella villkor internaliseras och får konsekvenser kommer studiens teoretiska utgångspunkter röra sig på två plan. Dels på en makronivå där Loïc Wacquants teori om territoriell stigmatisering och Pierre Bourdieus teorier om habitus, fält, kapital och praktik utgör grunden för förståelsen av individen inom kontexten. Och dels på en mikronivå där dessa teoretiska utgångspunkter också ligger till grund för förståelsen av hur individens tillvaro och handlingsmönster påverkas av de samhälleliga strukturerna.

5.1 Territoriell stigmatisering

Den fransk–amerikanska sociologen Loïc Wacquants teori om territoriell stigmatisering har sin utgångspunkt i studier om amerikanska och franska marginaliserade bostadsområden – då Wacquant menar att territoriell stigmatisering är gemensamt för dessa områden.³⁵ Wacquants

---

³⁴ Johansson, Thomas & Olofsson, Rita. The art of becoming ‘Swedish’: Immigrant youth, school careers and life plans. *Ethnicities*, SAGE, (2011): s. 189 – 201.
https://www.researchgate.net/publication/254091342_The_art_of_becoming_'Swedish'_Immigrant_youth_school_careers_and_life_plans (Hämtad 2017 -04-03)

³⁵ Wacquant, Loïc J. D., *Urban outcasts: a comparative sociology of advanced marginality*, Polity, Cambridge, 2008. s. 169–197.

koncept om territoriell stigmatisering bygger bland annat på Bourdieus teori om symboliskt våld men är också en inspiration ifrån Erving Goffmans teori om stigmatisering.

Terminologin syftar sålunda till att förklara den stämpeln som flera stadsdelar i världens storstäder har fått. Med territoriell stigmatisering pekar Wacquant på de stadsdelar som är utestängda från det omgivande samhället samt de stadsdelar som associeras med negativa aspekter, såsom kriminalitet och problemområde. Teorin syftar också till att peka på att sociala problem uppstår genom att människor antar att verkligheten är problematisk. Då Wacquant menar att området oavsett den faktiska osäkerheten, otryggheten eller kriminaliteten betraktas som problematisk.³⁶

Den territoriella stigmatiseringen av området sammanfaller ofta med andra stigma hos invånarna i området, som fattigdom och etniskt ursprung.³⁷ Wacquant menar att de som lever och bor utanför bostadsområdet påverkas av de föreställningar som finns om området och därav betraktar det negativt. Detta präglar invånarna i det territoriellt stigmatiserade området – då de stämplas med annorlunda karaktärsdrag, vilket också leder till en svag självkänsla och en känsla av utanförskap.³⁸ Vidare menar Wacquant att det finns en tendens för invånarna inom ett territoriellt stigmatiserat område att ge sig själva värde genom att distansera sig från sina grannar och sitt område eller genom att väcka misstro mot sina grannar och sitt område.³⁹

Ove Sernhede, professor i socialt arbete och barn –och ungdomsvetenskap, har i svensk kontext pekat på betydelsen av territoriell stigmatisering. Sernhede menar likt Wacquant att den territoriella stigmatiseringen för vissa individer i området kan innebära ett anslutande till den dominerande diskursen som fördömer dem. Sernhede hävdar också att den territoriella stigmatiseringen, för i synnerhet unga personer, kan leda till ett behov av att försvara den egna stadsdelen och den egna identiteten. Vidare menar han att det kan leda till att individer intar olika strategier för att erövra respekt. Det tar i sin tur uttryck på olika sätt, dock menar han att det är vanligt med individer som på ett medvetet sätt försöker leva upp till de bilder av farlighet som medierna producerat.⁴⁰

---

³⁶ Wacquant, Loïc. Territorial Stigmatization in the Age of Advanced Marginality. *Thesis Eleven*, Number 91: SAGE Publications: Los Angeles, London, New Delhi and Singapore. (2007): s. 66–69. doi: 10,1177/0725513607082003

³⁷ Wacquant, 2008, s. 169–197.

³⁸ Waquant, Loïc. The rise of advanced marginality: Notes on its nature and implications. *Acta sociologica*, vol. 39, (1996): s. 121–134. http://www.tsjugephd.com/uploads/8/1/5/3/8153775/rise_of_advanced_marginality_-_loic_wacquant.pdf (Hämtad 2017 – 04 – 11)

³⁹ Wacquant, 2007, s.68. Se också: Sernhede, Ove. *Alienation is my Nation: hiphop och unga mäns utanförskap i Det nya Sverige*, [Ny utg.], Stockholm, Ordfront, 2007. s. 60.

⁴⁰ Sernhede, 2007, s. 60–61.

Sammanfattningsvis kan denna studie med hjälp av territoriell stigmatisering som teoretisk utgångspunkt urskilja på vilket sätt informanten förstår sig själv i förhållande till sitt bostadsområde. Dessutom kan studien med hjälp av denna terminologi undersöka på vilket sätt den territoriella stigmatiseringen kan prägla informanternas tillvaro – genom att främst studera dess interaktion med andra människor utanför Husby samt dess syn på skolan.

5.2 Habitus, kapital och fält = praktik

I det föreliggande avsnittet kommer jag att redogöra för Bourdieus teoretiska begrepp. Dessa förstås främst utifrån texter av Bourdieu men också av svenska forskarna, Donald Broady och Jan Carle, vilka studerat Bourdieu.

5.2.1 Habitus

Den franske sociologen, Pierre Bourdieu, har med hjälp av begreppen habitus, kapital och fält gett verktyg för kunskapen om bland annat förhållandet mellan individen och de samhälleliga strukturerna.⁴¹ Bourdieu ser på samhället som ett socialt rum där olika former av tillgångar och kapitalarter bidrar till att upprätta strukturer som påverkar människans rumsliga orientering.⁴² En central tanke i Bourdieus teori är att individens liv är format av de sociala miljöer och erfarenheter som individen har upplevt under sin livstid.⁴³ Det är också detta han benämner som habitus. Enligt Bourdieu är habitus det schema som genererar både praktiker och uppfattningar av praktiker. En individs habitus formas således av det liv som den har levt.⁴⁴ Donald Broady beskriver habitus som system av dispositioner som bestämmer hur människor både ”handlar, tänker, uppfattar och värderar i givna sociala sammanhang”.⁴⁵ Skilda livsvillkor producerar därmed skilda system av scheman.⁴⁶ För Bourdieu förklaras beteenden således med hänvisning till mötet mellan habitus och sociala omständigheter.⁴⁷ Bourdieu menar exempelvis att teorier om habitus också innefattar individens medvetenhet i

---

⁴¹Carle, Jan. Pierre Bourdieu och klassamhällets reproduktion. I: *Moderna samhällsteorier: traditioner, riktningar, teoretiker*, Månson, Per (red.) 9. uppl., s.373–411. Stockholm, Norstedt, 2015, s. 407.

⁴²Bourdieu, Pierre. *Praktiskt förnuft: bidrag till en handlingsteori*, Göteborg, Daidalos, 1999. s.16–18.

⁴³ Carle, 2010, s. 407.

⁴⁴ Bourdieu, Pierre. *Kultursociologiska texter*, 4. uppl., Stockholm, B. Östlings bokförl. Symposion, 1993. s.298–300.

⁴⁵ Broady, Donald. *Kapital, habitus, fält: några nyckelbegrepp i Pierre Bourdieus sociologi*, Stockholm, UHÄ, 1989. s.20.

⁴⁶ Bourdieu, 1993, s.298–300.

⁴⁷ Broady, 1989, s.21 – 22.

att påverka sitt levnadsförhållande. Detta genom att individen i mötet mellan handlingsmönster och förhållningssätt, som formats av andra än de hen mött i sitt eget sociala ursprung, utvecklar en del av ett nytt habitus.⁴⁸

Jan Carle menar att en människas levnadsförhållanden under uppväxten formar ett habitus mer än andra aspekter – då han lyfter att en människas sociala bakgrund är avgörande för vilken förmåga individen har att tillägna sig andra former av habitus. Vidare menar Carle att Bourdieus teorier om habitus inte kan reduceras till att enbart reflektera kring samhällets struktur, då det är ett uttryck av mänskliga handlingar. Istället är det samspelet och motsättningarna mellan aktör och struktur som är centrala för individens utformning av habitus, eftersom habitus förändras genom individens handlingsmönster och kamp om sociala positioner.⁴⁹ I denna uppsats blir habitus ett verktyg för att förstå vad som påverkar ungdomarnas syn på Husby och hur Husby påverkar ungdomarnas syn på skolan.

5.2.2 Kapital

När det gäller kapital urskiljer Bourdieu fyra olika former: det symboliska, det kulturella, det sociala och det ekonomiska kapitalet. Kapitalvärdena är centrala i Bourdieus teori för att förklara hur makt och position kan reproduceras och omvandlas.⁵⁰ Det sociala kapitalet handlar om de tillgångar en människa har gällande gynnsamma sociala kontakter, det kan exempelvis vara ett kapital av umgängeskretsar varifrån en exempelvis kan hämta ett stöd.⁵¹

Vad det gäller det kulturella kapitalet utgörs det av de tillgångar en människa har skaffat sig genom utbildning och behärskandet av det.⁵² Bourdieu menar exempelvis att det utbildningskapital en individ besitter är ett uttryck för den sociala och ekonomiska nivån som individens familj har vid en given tidpunkt.⁵³ Vidare beskriver Broady kulturellt kapital som en form av symboliskt kapital som dominerar i samhällen där utbildningssystemet vunnit utbredning. Detta eftersom det är det symboliska kapitalet som erkänns och åtnjuter förtroende.⁵⁴ Följaktligen är det symboliska kapitalet det attribut som gör det möjligt för en

---

⁴⁸ Carle, 2010, s.407.

⁴⁹ Ibid, s.407–408.

⁵⁰ Ibid, s.408.

⁵¹ Bourdieu, 1993, s. 279–280.

⁵² Carle, 2010, s.408.

⁵³ Bourdieu, 1993. s. 256.

⁵⁴ Broady, 1989, s. 2, 7.

individ att kunna uttrycka sin tillhörighet och konkurrensförmåga. Slutligen har vi det ekonomiska kapitalet vilken exempelvis omfattar pengar och annan form av egendom med ekonomiskt värde.⁵⁵ Denna undersökning kommer att utgå ifrån det sociala, symboliska och kulturella kapitalet för att bättre kunna förstå vad som präglar ungdomarnas syn på bostadsområdet och skolan.

5.2.3 Fält

Bourdieu menar att kapital är relationellt då han menar att det är ett socialt förhållande som inte existerar och producerar sig själv. Med detta menar han att sociala hierarkier och makt skapas genom individens kapital och ett visst bestämt fält. Bourdieu definierar därmed fält som ett system av relationer mellan positioner.⁵⁶ Ett fält är sålunda ett nätverk av sociala positioner där individer eller institutioner befinner sig på ett socialt fält, eller en social arena, där de har en viss position i förhållande till andra aktörer.⁵⁷

Vidare beskriver Bourdieu fältets struktur så här: ”Varje fält har sin egna särskilda logik och kan därmed – enligt formeln (habitus)(kapital)+fält = praktik – göra sina egna former för realisering gällande”⁵⁸ Varje fält har sålunda specifika lagar vilka i sin tur bestämmer vilka egenskaper som är verksamma i det aktuella fältet.⁵⁹ Följaktligen innehar varje fält olika kapitalformer, vilken individen måste kunna tillägna sig för att bekräfta sin position inom det aktuella fältet. Kapitaltillgångar och habitus påverkar därav den rumsliga positioneringen i samhället, då det är denna resurs som exempelvis ligger till grund för aktörens handlingsmönster och tankesätt.⁶⁰ I denna studie blir fält ett verktyg för att förstå vad som påverkar individens position inom såväl skolan som bostadsområdet.

5.3 (Territoriell stigmatisering) + (Habitus)(kapital)+fält = praktik

För att förstå hur människan handlar utvecklade Bourdieu begreppet ”det praktiska sinnet” eller som han också benämnde det: det praktiska förnuftet. Begreppet innehar ett system av principer för att betrakta och göra distinktioner inom givna situationer. Det praktiska sinnet påverkar förmågan att dels kunna orientera sig i en viss situation och dels förmågan att handla

---

⁵⁵ Carle, 2010, s. 408.

⁵⁶ Broady, 1989. s. 45.

⁵⁷ Carle, 2010. s. 408.

⁵⁸ Bourdieu, 1993 s. 251.

⁵⁹ Bourdieu, 1993 s. 270.

⁶⁰ Carle, 2010. s. 408 – 409.

utifrån det. Med hjälp av habitus utvecklar individer följaktligen ett praktiskt sinne – sålunda agerar människor olika utifrån dess habitus, då den omgivande sociala strukturen internaliseras och påverkar individens förmåga att se och agera inom olika fält.⁶¹

Med utgångspunkt i individens habitus och kapital samt de aktuella fälten – vilka i min studie är, skolan och bostadsområdet – syftar Bourdieus teoretiska perspektiv som ovan nämnt att ge en bredare förståelse för informanternas syn på Husby och hur Husby påverkar dess syn på skolan. Då studien ämnar undersöka ett territoriellt stigmatiserat bostadsområde adderar den territoriella stigmatiseringen en ny dimension till individens habitus vilket tillför en bättre förståelse till individens praktik. Studiens teoretiska ramverk kan därför förstås utifrån följande formel: (Territoriell stigmatisering) + (Habitus)(kapital)+fält = praktik.

6. Metodologiskt tillvägagångssätt

I detta avsnitt redogörs och resoneras det kring samtliga metodologiska överväganden i studien. Nedan redogörs det således för valet av metod och studiens urval och avgränsningar. Därefter presenteras och resoneras det kring min egna förförståelse, genomförandet, studiens tillförlitlighet, etiska överväganden, samt studiens bearbetningsteknik och analysmetod.

6.1 Val av metod

Per Dannefjord pekar på att det är viktigt att resonera kring valet av teknik genom att undersöka vilka möjliga svar tekniken kan medföra. Det vill säga, att resonera kring vilken typ av data som hjälper till att svara på forskningsfrågan.⁶² En kvantitativ metod producerar mättningsbara procedurer där frågeställningar som ”hur vanligt” och ”hur många” är relevanta.⁶³ I denna studie behövs dock en metod som genererar data om ungdomarnas syn på Husby samt dess syn på skolan för att senare kunna analysera huruvida det existerar ett samband. För att få en förståelse för detta är den kvalitativa metoden bättre lämpad – då kvalitativa intervjuer ger större förståelse kring individers upplevelser och därmed bidrar till att forskaren hittar mönster av upplevelser och erfarenheter.⁶⁴ I denna undersökning har

---

⁶¹ Bourdieu, 1999. s. 37–38.

⁶² Dannefjord, Per. Metod och problem. I: *Samhällsvetenskapens hantverk*, Bergman, Paavo & Olofsson, Gunnar (red.), s.13–46. Lund: Arkiv, 2005. s.25.

⁶³Trost, Jan, *Kvalitativa intervjuer*, 4., [omarb.] uppl., Lund, Studentlitteratur, 2010. s. 32

⁶⁴ Ibid, s.32.

semistrukturerade intervjuer varit grunden för studiens datainsamling. Nedan kommer valet av denna intervjueteknik att redogöras och motiveras.

6.2 Semistrukturerade intervjuer

Vid semistrukturerade intervjuer utgår intervjun ifrån en mall med specificerade frågor. Till skillnad ifrån den strukturerade intervjun ger denna teknik en större frihet, då den tillåter följdfrågor. En semistrukturerad intervju öppnar således upp för en förståelse av hur informanten skapar och använder innebörder i det sociala livet – då frågorna kan anpassas till informanternas bakgrund, miljö och situation.⁶⁵ En fördel med semistrukturerade intervjuer är att datan som samlas in inte begränsas till vilka frågor som konstruerats i förväg. Istället öppnar den semistrukturerade intervjun upp för frågor där informanten kan resonera mer självständigt och besvara frågorna i egna termer, vilket i sin tur kan ge större möjligheter till jämförelser.⁶⁶ Eftersom det huvudsakliga syftet med studien är att analysera huruvida det finns ett samband mellan den territoriella stigmatiseringen av bostadsområdet och ungdomars syn på skolan kan datan som samlas in med hjälp av semistrukturerade intervjuer synliggöra informanternas erfarenheter och resonemang kring detta. Dock finns det en risk med att samtalet svävar iväg, vilket i sig kan betraktas som en utmaning för mig som forskare. Däremot erbjuder denna form av intervju en struktur som kan vara till fördel till det studien ämnar undersöka, av detta skäl är den också en anpassad teknik till denna studie.

6.3 Urval och avgränsning

När det gäller studiens informanter har urvalet i första hand bedömts utifrån vad som varit relevant för undersökningens syfte. Jag har därmed gjort ett målinriktat urval – då en önskan att få intervjua personer som är relevanta för forskningen har gjorts.⁶⁷ Det är av stor vikt att reflektera kring urvalets representativitet då detta kan säga något om relationen mellan verkligheten och studiens analys. Beroende på hur brett urvalet är vad det exempelvis gäller informanternas etnicitet och kön kan vissa möjliga tendenser urskiljas.⁶⁸ Mot denna bakgrund har ungdomarna som intervjuats varit mellan 16 – 18 år. Fyra av informanterna är tjejer och

---

⁶⁵May, Tim, *Samhällsvetenskaplig forskning, 2.*, [rev. och uppdaterade] uppl., Lund, Studentlitteratur, 2013. 162 – 163.

⁶⁶ Ibid, s.163.

⁶⁷Bryman, Alan. *Samhällsvetenskapliga metoder, 2.*, [rev.] uppl., Malmö, Liber, 2011, s. 434.

⁶⁸ Berner, Boel. Att skapa och analysera ett material: erfarenheter från fältet. I: *Samhällsvetenskapens hantverk*, Bergman, Paavo och Olofsson, Gunnar (red.), s.117–146. Lund: Arkiv, 2005. s.125.

tre av dem är killar. Dock är två av killarna syskon och majoriteten av informanternas föräldrar ifrån Eritrea, vilket påverkar studiens representativitet, då det inte är ett tillräckligt brett urval.

I självaste urvalsprocessen användes ett bekvämlighetsurval, vilket är en praktisk metod som grundar sig i att använda sig utav dem människor som går att få tag på i det utvalda området.⁶⁹ Genom att delta på ett event som skedde i Husby kom jag således i kontakt med två unga tjejer ifrån området vilket senare bidrog till en så kallad snöbollsurvals-effekt, då resterande informanter var bekanta med dem. Nackdelen med dessa urvalsmetoder är att de som intervjuats har kontakt med varandra och kan förmodas ha vissa liknande erfarenheter eller attityder, vilket i sig kan resultera i ett material som inte är tillräckligt allsidigt.⁷⁰

6.4 Förförståelse

Denna form av intervju kräver en acceptans i fältet. Det vill säga, det krävs att jag som forskare övertygar gatekeepers om att jag inte är en hotfull person som är ute efter att skada andra människor.⁷¹ Därmed är det av stor vikt att informanterna känner sig bekväma med mig, då en obekväma känsla kan leda till att informanterna inte vågar eller vill svara på intervjufrågorna. I denna studie visade också många av informanterna på en aning bekvämlighet med mig samt en föreställning över att jag förstod vad de pratade om, då de i intervjuerna vid upprepande tillfällen sa: ”du förstår, du vet”.

Vidare är det viktigt att jag som forskare är medveten om de egna värderingarnas roll under hela forskningsprocessen.⁷² Exempelvis bör jag vara medveten om att min erfarenhet av att komma ifrån ett stigmatiserat bostadsområde kan medföra en förförståelse kring vad som sägs i intervjuerna, eftersom jag kan betrakta det undersökande fältet på samma sätt som dem intervjuade. En fördel med det är att informanterna kan tänkas ha känt en bekvämlighet för att öppna upp sig för mig, då jag både ser ut som dem och kommer ifrån ett liknande bostadsområde som dem. En nackdel med det är dock att jag kan projicera mina egna upplevelser och på så sätt styra intervjun.

---

⁶⁹ Trost, 2010, s. 140.

⁷⁰ Eriksson, Zetterqvist, U. & Ahrne, Göran. Intervjuer. I: *Handbok i kvalitativa metoder*. Ahrne, Göran, & Peter Svensson, (red.), s.36–56. Stockholm: Liber, 2011. s. 43.

⁷¹ Franssén, Agneta. På fältet. I *Samhällsvetenskapens hantverk*, Bergman, Paavo & Olofsson, Gunnar (red.), s.44–78. Lund: Arkiv, 2005.s. 48.

⁷² May, 2010, s. 73–74.

6.5 Genomförande

Intervjuerna förbereddes genom en intervjuguide vilken i huvudsak behandlade två teman, ungdomarnas syn på bostadsområdet och ungdomarnas syn på skolan (Se bilaga 1).

Intervjufrågorna formulerades med inspiration ifrån Kvale, då exempelvis forskningsfrågorna styrde intervjufrågorna och där inledande och direkta frågor formulerades.⁷³ Frågorna delades upp i huvudfrågor och ev. följdfrågor, de senare frågorna användes i vissa fall men i andra fall formulerades följdfrågor i förhållande till det specifika intervjusamtalet.

Samtliga intervjuer genomfördes i Kista bibliotek. Under intervjun var intervjuguiden styrande, frågorna ställdes oftast i ordningsföljd men ibland kom informanten själv in på ämnet. Alla huvudfrågor behandlades under intervjun. Under några intervjuer krävdes det att jag omformulerade frågorna eller för den delen, att jag bad informanten att utveckla dess svar.

Alla intervjuer var mellan 20 – 45 min. Den stora tidsskillnaden mellan intervjuerna kan bero på att de längre samtalen ofta svävade in på andra ämnen medan de andra höll sig till ämnet. Inför varje intervju informerades informanten om undersökningens syfte samt att de kunde avbryta intervjun eller välja att inte svara på frågor, då det är frivilligt att delta i intervjun. Under intervjun med Winta avbröts första inspelningen på grund av ett telefonsamtal ifrån en av de andra informanterna. Samtalet spelades därför in i två omgångar, där många upprepningar skedde i den andra inspelningen. När intervjuerna var genomförda transkriberade jag samtliga intervjuer för att sedan börja sammanställa och analysera materialet. Transkriberingen skedde ordagrant och inkluderade även talspråk för att nyanser av intervjun skulle synliggöras.

6.6 Studiens tillförlitlighet

Det finns både för- och nackdelar med att använda sig av intervjuer i insamlandet av data, här är reliabilitet och validitet centrala begrepp för att underbygga kvaliteten i en studie.⁷⁴

---

⁷³ Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend. *Den kvalitativa forskningsintervjun*, 2. uppl., Lund, Studentlitteratur, 2009, s.148–151.

⁷⁴Kvale, Steinar. *Den kvalitativa forskningsintervjun*, Lund, Studentlitteratur, 1997, s. 213–214.

Validitet handlar om hur väl en studie behandlar det som den gör anspråk på att behandla. I denna studie har fokus legat på att studera ungdomarnas syn på skolan och Husby för att analysera sambandet mellan territoriell stigmatisering och ungdomars syn på skolan. Detta har också gjorts då jag direkt har vänt mig till ungdomarna för att undersöka hur de förhåller sig till det. Av denna anledning har studien god validitet. Dock har intervjuerna varit styrande, då direkta frågor och följdfrågor har legat till grund för samtalet. Formuleringar som har använts kan därmed ha påverkat utfallet, vilket i sin tur leder till reliabilitetsproblem, vilket menas, problem med självaste kvaliteten vid insamlingen av datan. Transkriberingarna visar exempelvis på att en del ledande frågor har förekommit vilket ytterligare kan ha påverkat informanternas svar. Andra reliabilitetsproblem för intervjuundersökningen kan ha varit den tolkning som har gjorts av materialet, dock har detta försökts att undvikas genom att transkribera intervjuerna ordagrant samt att läsa dem därefter.

Intervjuer är muntliga källor, vilket innebär att det är subjektiva versioner av minnen och upplevelser som förstås och analyseras.⁷⁵ I och med detta kan en del validitetsproblem också ha uppstått. Ett annat validitetsproblem som kan förekomma i en intervjustudie är att en misstolkar den insamlade datan.⁷⁶ De enskilda svaren ifrån informanterna kan exempelvis ha misstolkats i denna studie, dock har detta försökts att undvikas genom att exempelvis ställa frågor när något känts oklart. Eftersom bearbetningstekniken ämnar tolka informanternas berättelser har analysen påverkats av mig som forskare, då min förförståelse, och mina värderingar och personliga erfarenheter påverkar studien.⁷⁷ Däremot är jag medveten om värderingarnas roll i forskningsprocessen och har därför varit noggrann med att kritiskt reflektera kring dessa.

6.7 Etiska överväganden

De etiska överväganden i denna studie utgår ifrån de fyra allmänna huvudkraven som presenterats av vetenskapsrådet. Dessa är informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Informationskravet innebär att de som deltar i studien ska informeras om studiens syfte samt bli informerade om att deltagandet är

---

⁷⁵ Waldemarson, Ylva. *Att fånga en källa: Fördelar och nackdelar med subjektivitetens emotionella dimension*. Konferenspaper till "Politik och känslor". Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek 7 december, 2013, (Icke publicerad konferensrapport) s.4.

⁷⁶ Kvale, 1997, s. 214 ff.

⁷⁷ Kvale & Brinkmann, 2009 s. 187.

frivilligt.⁷⁸ Detta gjordes i det första mötet med några av informanterna och via telefon med resterande. Därutöver gjordes detta också vid tidpunkten för intervjun. I dessa tillfällen har också samtycke till deltagande efterfrågats.

Det insamlade materialet har förvarats på ett konfidentiellt sätt, dessutom har deltagarna i studien varit anonyma. Allt material – transkriberingen och ljudinspelningen – kommer att raderas vid slutet av denna forskningsprocess. Slutligen kommer den insamlade datan också att hanteras i enlighet med nyttjandekravet då det enbart kommer att hanteras i formandet av denna studie.

6.8 Bearbetningsteknik och analysmetod

Analysen syftar till att synliggöra vad som påverkar ungdomarnas syn på bostadsområdet och hur bostadsområdet påverkar ungdomarnas syn på skolan. Ahrne & Svensson menar att forskaren bör bli förtrogen med sitt material och pekar på vikten av att läsa materialet om och om igen. De menar att materialet måste läsas om ett flertal gånger för att senare kunna ordnas upp. Materialet som läses ska därav kodas fokuserat och selektivt, då analysen avser att redogöra för de mönster som finns i det samlade materialet men också det kontraster som funnits till det mönstret en har iakttagit.⁷⁹ En bra operationalisering kräver också att forskaren är förtrogen med de teorier och den tidigare forskning som studien bygger på.

Mot bakgrund av ovanstående har transkriberingarna lästs ett antal gånger. Dessutom har studiens teoretiska och analytiska utgångspunkter fungerat som verktyg för att kunna analysera och strukturera upp informanternas syn på bostadsområdet och på skolan. Analysarbetet har i första hand skett genom närläsning och kodning. För att kodningen ska ske på bästa sätt har ett kodningsschema utifrån studiens frågeställningar: *1. Vad påverkar ungdomarnas syn på bostadsområdet? Och 2. Hur påverkar bostadsområdet ungdomarnas syn på skolan?* skapats. Detta analysverktyg är skapat för att upptäcka de så kallade kodningsenigheterna i en text, det vill säga alla ord, uttryck och teman som utgör målet för undersökningen.⁸⁰

---

⁷⁸ Vetenskapsrådet. *Forskningsetiska principer inom humanvetenskaplig forskning*, 2002. (<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> hämtad 2017-04-02)

⁷⁹Rennstam, Jens & Wästerfors, David. Att analysera kvalitativt material. I: *Handbok i kvalitativa metoder*. Ahrne, Göran, och Peter Svensson, (red.), s. 194 – 208. Stockholm, Liber, 2011, s. 196 – 198.

⁸⁰ Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Lund, Studentlitteratur, 2012, s. 54 – 58.

Därefter har datan som urskilts fått en djupare förståelse med hjälp av studiens teoretiska utgångspunkter. För att kunna utföra analysarbetet på bästa sätt utformades analysfrågor vilket har fungerat som hjälp i bearbetningen av materialet, då dessa har utformats i syfte att strukturera och identifiera vad som påverkar ungdomarnas syn på bostadsområdet och hur bostadsområdet påverkar ungdomarnas syn på skolan. Följande är frågorna:

- Hur påverkar den territoriella stigmatiseringen av Husby ungdomarnas syn på området?
- Hur påverkar den territoriella stigmatiseringen av Husby ungdomarnas syn på skolan?
- Hur påverkar habitus, kapital och fält ungdomarnas syn på Husby?
- Hur påverkar habitus, kapital och fält ungdomarnas syn på skolan?

Ahrne & Svensson skriver om vikten att reducera det insamlade materialet, då allt inte kan visas upp. Med avsikt att inte ge en missvisande bild av materialets helhet pekar de på vikten av att presentera exempel ifrån materialet. Detta då de menar att en genom att visa på citat ifrån informanterna kan ge en god representation av materialet.⁸¹ Analyskapitlet kommer därmed bestå av många citat som närmare visar hur tolkningen av materialet har gjorts.

7. Presentation av informanter

Studien består av sju informanter, tre av dessa är killar och fyra av dem är tjejer. Samtliga intervjudeltagare är anonyma. För att underlätta det som redogörs i analyskapitlet kommer informanterna att tilldelas fiktiva namn. Nedan kommer även en kort bakgrundsinformation om informanterna att presenteras i syfte att underlätta det som redogörs i analyskapitlet.

Menna är 16 år gammal och går första året på gymnasiet i en resurs stark kommun. Hon har bott i Husby i hela sitt liv tillsammans med sin mamma och pappa och sina tre bröder. Syskonen är äldre och bor inte längre med familjen. Mennas föräldrar är födda i Eritrea men har bott i Sverige i större delen av deras liv, hemma pratar de tigrinja och svenska. Hennes mamma arbetar som undersköterska på ett ålderdomshem och hennes pappa är egenföretagare.

---

⁸¹ Rennstam & Wästerfors, 2011, s. 202.

Milo är 17 år gammal och går första året på gymnasiet i en resurs stark kommun. Milo bor med sin mamma och pappa, sin syster och sina två bröder. Föräldrarna är födda i Eritrea och Sudan och hemma talar de tigrinja och svenska. Milos mamma arbetar som undersköterska och hans pappa arbetar med medicin.

Annis är 17 år gammal och går första året på gymnasiet i en skola i innerstan. Han har bott i Husby i hela sitt liv tillsammans med sin mamma och pappa och sina tre bröder. Föräldrarna kommer ifrån Eritrea men barnen är födda i Sverige. Hemma talar de arabiska och svenska. Annis pappa jobbar på en ambassad och mamman arbetar som undersköterska på ett ålderdomshem.

Mohammed är 19 år gammal och går tredje året på gymnasiet i en skola i innerstan. Han har bott i Husby i hela sitt liv tillsammans med sin mamma och pappa och sina tre yngre bröder. Mohammed och Annis är syskon och som ovan nämnt är föräldrarna ifrån Eritrea men Mohammed och hans syskon är födda i Sverige.

Winta är 18 år gammal och går andra året på gymnasiet i en skola i innerstan. Tillsammans med sin mamma och syster har hon bott i Husby i hela sitt liv. Hennes mamma är född i Eritrea men hon och hennes syster är födda i Sverige. Hemma talar de svenska och tigrinja. Wintas mamma arbetar på ett ålderdomshem samtidigt som hon studerar till att bli undersköterska.

Miranda är 16 år gammal och går första året på gymnasiet i en skola i innerstan. Miranda har bott i Husby i åtta år tillsammans med sin mamma och pappa och hennes tre yngre systrar. Mirandas föräldrar är födda i Marocko och hon är född i Italien. Mirandas mamma arbetar som undersköterska på ett sjukhus och hennes pappa är busschaufför.

Hellen är 16 år gammal och går första året på gymnasiet i en resurs stark kommun. Hellen har bott i Husby i hela sitt liv tillsammans med sina föräldrar –mamma och pappa – och sina tre syskon. En storsyster och två yngre bröder. Hennes föräldrar är födda i Eritrea och hemma talar de svenska men ibland även på tigrinja. Både Hellens mamma och pappa är undersköterskor.

8. Analys

I detta avsnitt kommer informanternas berättelser att analyseras. I kapitlet behandlas i huvudsak följande teman: Ungdomarnas syn på Husby, ungdomarnas hantering av andras syn på Husby, behovet av förorten och innerstan samt Husby som hinder i skolan. I analysen behandlas även dikotomin: förortsunge – svensk då det genomsyrar övriga teman. Avslutningsvis redogörs det för huruvida det finns ett samband mellan den territoriella stigmatiseringen av Husby och ungdomarnas syn på skolan.

8.1 Ungdomarnas syn på Husby

”Det finns så mycket som jag är skitstolt över” (Winta)

Territoriell stigmatisering, habitus och kapital tillför en djupare förståelse för informanternas syn på Husby. Territoriell stigmatisering förklarar den stämpeln som Husby har fått av det omgivande samhället, då området bland annat betraktas som våldsamt och problematiskt.⁸² Wacquant menar att invånarna i ett territoriellt stigmatiserat område ofta känner stor skam och skuld.⁸³ I denna studie uttrycker dock informanterna inte en känsla av skam eller skuld till området, tvärtom yttrar ungdomarna i intervjuerna en stolthet, då synen på Husby formuleras med positiva termer, där trygghet, gemenskap, kärlek, engagemang och hemkänsla är centrala beskrivningar. Konsekvensen av bostadsområdets territoriella stigmatisering synliggörs dock på andra sätt i informanternas egna beskrivning av Husby. Nedan kommer ungdomarnas egna syn på Husby att synliggöras och främst analyseras utifrån teorin om territoriell stigmatisering. Wintas uttalande är ett exempel som illustrerar informanternas syn på Husby:

Det är jag såklart (!)... Det är liksom så mycket kärlek här och en sån gemenskap här... Det finns så mycket positivt i det här området liksom... Det finns så mycket som jag är skitstolt över men du vet... Det finns ju människor som snackar en massa skit om oss hela tiden och ba: öhh, det finns ingenting här, det är bara kriminalitet blablabla.. [...] Men grejen är att det finns så mycket positivt här, det finns liksom engagerade människor som vill oss väl, [...]. Alltså alla här hjälps åt... Alla här vill liksom stärka och bygga upp varandra... Och det, det är en stolthet jag kommer att ha i mitt hjärta [...]. (Winta.)

Vidare uttrycker hon sig så här:

---

⁸² Hörnqvist, Magnus & De los Reyes, 2016, s. 9, 14.

⁸³ Wacquant, 2007, s. 67–68.

Men aa så du vet, det är liksom verkligen det jag vill att folk ska se när de pratar om Husby. Att vi liksom är människor, vi är personer som lider, gråter och sörjer tillsammans men också skrattar tillsammans. Och liksom det är det jag vill att folk ska koppla till när de pratar om orten och liksom inte droger, kriminalitet och grejer... Alltså liksom sluta koppla oss till negativa saker enbart. Och det här, det här, tycker jag är skitviktigt... (Winta).

I det ovanstående citatet exemplifieras informanternas syn på Husby, där kärlek och gemenskap lyfts upp i motsats till kriminalitet och problem. Denna syn på Husby kan tolkas som ett försvar av den egna stadsdelen och identiteten då Sernhede menar att det är ett behov som uppstår i och med den territoriella stigmatiseringen.⁸⁴ Detta framkommer även i Ristilammis avhandling, då han visar att Rosengårdsbornas identitet skapas under hot, då han pekar på att dess identitetsskapande måste bemöta den ”annorlundahet” som skapats till följd av diskursen.⁸⁵ Wacquant menar att invånarna i ett territoriellt stigmatiserat bostadsområde stämplas med annorlunda karaktärsdrag. Behovet av försvar kan därmed uppfattas som ett uttryck av ett utanförskap.⁸⁶ I informanternas syn på Husby framkommer det att invånarna i bostadsområdet kan relatera till varandras livssituationer. De beskriver det som ett bostadsområde där de kan känna samhörighet utan att uppfattas som annorlunda. Något som illustrerar detta, är denna formulering:

Jo men du vet, det är mycket sköna människor och sånt här, det är liksom en samhörighet här. Folk förstår varandra här. De vet liksom vem du är här, och det är liksom typ så här, ahh är du ifrån Husby? Så ba: aaa jag är också härifrån typ... Man känner liksom att man passar in här. För folk här är ju liksom väldigt accepterande. Alltså oavsett liksom. För det är ju så att i Husby, där är du ju inte bara muslimer, det finns ju andra religioner också. (Miranda)

I en av intervjuerna förekommer dock en blandad syn på området, då Menna till skillnad ifrån resterande informanter understryker att hon i mellanåt upplever att området är otryggt. Hon beskriver det så här:

Det är så här, det finns både en hemkänsla, och ändå en känsla av skräck. Det är lite, för det beror lite på att jag bor lite i utkanten av Husby, för jag bor inte i centrum eller nära centrum. Såå aaa, aa i och med att jag bor ganska nära Akalla [...] men det är lite så hära... Finare områden i Husby. (Menna)

---

⁸⁴ Sernhede, 2007, s. 60 - 61.

⁸⁵ Ristilammi, 1999, s. 130.

⁸⁶ Wacquant, 1996, s.121–134.

Vidare uttrycker hon sig så här:

Alltså det är liksom inte så tryggt. Man har liksom inte den magkänslan att det är 100% tryggt när man går genom centrum utan man vet att det alltid finns kriminella människor där och att det har skett saker där förut och så och det har gjort att man kanske har lite skräck, [...] (Menna)

Menna är den enda som inte uttrycker en självklar stolthet över att bo i Husby, då hon i intervjun nämner att hennes stolthet är beroende av omständigheterna. Hennes syn på bostadsområdet, som synliggörs i citatet ovan, kan dels förstås mot bakgrund av att hon är den enda av informanterna som i den större delen av sitt liv gått på innerstadsskolor och dels, till skillnad ifrån resterande informanter, bor i en bostadsrätt. Mennas syn på sitt bostadsområde kan förklaras med Wacquants tes – att det finns en tendens för invånarna inom ett territoriellt stigmatiserat bostadsområde att ge sig själva värde genom att distansera sig från sina grannar och sitt område.⁸⁷ Detta då det i ovanstående citat framkommer att hon betraktar sitt bostadsområde som den finare delen av Husby. Mennas avvikande resultat kan också förklaras med hjälp av Bourdieus formell: (Habitus)(Kapital)+ fält = praktik, då Bourdieu menar att kapitaltillgångar och habitus påverkar den rumsliga positioneringen i samhället.⁸⁸ Mennas förhållningssätt till bostadsområdet påverkas av de habitus hon har utvecklat i och med hennes skolgång i innerstan samt familjens kapitaltillgångar.

Menna är dock inte ensam om att ge sig själv värde genom att distansera sig ifrån sina grannar och sitt område. Det förekommer i alla intervjuer. Samtliga informanter tar avstånd ifrån stadsdelens negativa association till kriminalitet och problem. Exempelvis uttrycker Hellen sig så här:

Hellen: Jag vill liksom inte bli representerad som de kriminella som typ tar upp, 99% av hela bilden av Husby.

Intervjuare: Vad vill du bli relaterad till?

Hellen: Alltså jag vill bli bemött som den individen jag är. Och inte liksom bli ihop klumpad till någon stereotyp individ ifrån orten. (Hellen)

---

⁸⁷ Wacquant, 2007, s.68.

⁸⁸ Carle, 2010, s. 408 - 409.

Något annat som visar på detta framkommer under Annis intervju, då detta samtal förs:

Intervjuare: Vad menar du då? Är de äldre farliga?

Annis: Aaaa, det är så, alltså de äldre är ju farligare än vi yngre de är det. Men vi yngre tar ju efter dem äldre... Vi försöker ju se upp till dem, vi försöker ju vara som dem... Alltså det beror också på i vilket umgänge man är i... Men de jag umgås med vi är absolut inte så där.

[...]

Intervjuare: Men vill du bli som dem?

Annis: Nej, jag skulle aldrig vilja bli som dem. Jag ska bli... Jag ska bli... En helt annan person.
(Annis)

Intervjusamtalen ovan visar hur informanterna tar avstånd ifrån det problematiska i området. Detta görs på olika sätt, men både Hellen och Annis är tydliga med ett avståndstagande ifrån diskursen om Husby som kriminellt och problematiskt.

Det blir tydligt att ungdomarnas syn på Husby, på olika sätt präglas av den territoriella stigmatiseringen av bostadsområdet. Ingen av informanterna ansluter sig själv till diskursen om invånarna som kriminella. Tvärtom lyfts andra perspektiv på området upp vilka i sig kan betraktas som strategier för att erövra respekt. Det visar även Ristilammi i sin avhandling då han menar att invånarna i Rosengård försöker neutralisera diskursen som finns om området genom att gå in i en försvarsposition, eller för den delen, genom att ange att en inte är en typisk Rosengårdsbo.⁸⁹

8.2 Ungdomarnas hantering av andras syn på Husby

” [...] vi ifrån orten, vi får ta så mycket skit från så många olika håll [...] ” (Winta)

Wacquant menar att de som lever och bor utanför det territoriellt stigmatiserade bostadsområdet påverkas av de föreställningar som finns om området.⁹⁰ De betraktar därmed området på ett negativt sätt. Detta är även något som har framgått i intervjuerna, då

---

⁸⁹ Ristilammi, 1999, s. 127, 129 - 130.

⁹⁰ Wacquant, 1996, s.121 - 134.

informerarna talar om andras syn på bostadsområdet som negativt. De tar exempelvis upp medias framställning av området som kriminellt och farligt. Dessutom framkommer det också att klasskamraternas syn på bostadsområdet präglas av liknade föreställningar. I detta avsnitt kommer ungdomarnas uppfattning om media och klasskamraternas syn på Husby att belysas och analyseras utifrån territoriell stigmatisering.

Informanterna hävdar att medias negativa framställning inte visar en helhetsbild av Husby. Samtidigt betonar de att media cementerar en negativ föreställning om området. Mohammed menar att media enbart tar upp negativa händelser som förekommer i området och exemplifierar det genom att peka på bränderna under kravallerna. Vidare menar han att den ”sköna viben” i Husby inte framkommer i media. I Wintas beskrivning om andras syn på Husby ger hon uttryck för hur detta präglar invånarna i Husby då hon säger så här:

Alltså grejen är så här, vi ifrån orten, vi får ta så mycket skit från så många olika håll, polisen, skolan, media, alltså till och med från folk som ska hjälpa dem, alltså allt du vet, alltså de kastar skit på 12 åringar alltså barn du vet, barn som inte kan någonting, och det är fel alltså. [...] Alltså låt dem vara. De vet ingenting, låt dem bara vara från all skit och ge dem en riktig chans. För om man gör det nu, du vet ger en riktig chans, då kanske kriminaliteten minskar, det kanske liksom inte ens finns kvar om ett tag då... För liksom... Det finns så mycket kunskap och vilja här i orten, vi behöver liksom bara en chans på riktigt. (Winta)

I citatet visar Winta hur den territoriella stigmatiseringen bidrar till en känsla av utanförskap där invånarna i området inte får en riktig chans av samhället. Därtill lyfter Hellen att medias bild av Husby betraktas som sanning för människor utanför området – då hon hävdar att området betraktas som en no-go-zone för övriga samhället. Även Miranda för liknande resonemang då hon menar att media inte har råd att ge orten en positiv bild då det är den negativa bilden om området som människor utanför vill läsa om. Hon uttrycker medias negativa framställning så här: “Det var skottlossning – BAM, första sidan med stora rubriker. Du vet, så här större än min panna. De liksom försöker mata på, och verkligen ge en negativ bild om orten.”(Miranda.) Miranda yttrar en viss ledsamhet till framställningen av området, då hon menar att hon ibland kan bli deprimerad när hon tar del av medias skildring om Husby. Även Menna uttrycker sig på liknande sätt om medias beskrivning av Husby, då hon framhäver att den är negativ samt att den bidrar till att människor utanför Husby inte vågar att åka dit. Menna avvisar dock inte medias framställning på samma sätt som övriga informanter, då hon uttrycker sig så här: “Jag skulle liksom inte skylla på media. För det är ju inte medias

fel någonstans utan saker och ting sker och media får bara fram det, alltså, nyheter, eller alltså det är nyheter.” (Menna)

Informanternas avståndstagande ifrån medias syn på bostadsområdet visar hur den territoriella stigmatiseringen gör sig gällande och bidrar till ett behov av att försvara den egna stadsdelen. Sernhede menar att det är vanligt att den territoriella stigmatiseringen leder till att individer på ett medvetet sätt försöker leva upp till de bilder av farligheter som medierna producerar.⁹¹ I denna studie är det dock ingen av dem intervjuade som försöker leva upp till de bilder av farligheter som medierna producerar utan de pekar istället på att medias bild av området cementerar andras syn på Husby. Dock kan Mennas syn på medias roll ses som ett anslutande till diskursen om Husby som problemområde –då hon genom att hävda att det sker saker och att nyheter är nyheter bekräftar den negativa diskursen som finns om området.

Det handlar inte om huruvida området lider av kriminalitet utan i huvudsak, att området betraktas som problematiskt.⁹² Detta ger en förståelse för informanternas uttryck om klasskamraternas fördomar, då Hellen hävdar att den negativa bilden av Husby är utbredd på olika platser i samhället: “Så aa såklart de har en negativ bild. Men aa med all rätt också, för de bor inte där, de är inte uppväxta där, och de har aldrig varit där, så det är ju liksom lätt att skapa såna fördomar om Husby.” (Hellen)

Fördomar och föreställningar om området framkommer på olika sätt i intervjuerna. Samtliga informanter beskriver hur de förväntas vara en person som stämmer överens med klasskamraternas föreställningar om Husby. Klasskamraterna ser exempelvis området som en tuff förort med kravaller, kriminalitet och farliga människor. Winta beskriver hur hon bemöttes av sina klasskamrater som har denna syn på området. Det ger även Menna uttryck för. Dock skiljer sig deras strategier i bemötandet, då Menna ger sig själv värde genom att distansera sig från sina grannar och sitt område då hon pekar på att hon inte kommer ifrån den delen av Husby medan Winta tar distans ifrån kriminaliteten i området:

Och du vet när de här kravallerna var och sånt. För jag gick ju liksom i en svensk skola eller aa, och du vet där va de ju så här, men Menna du kan sova hos mig, du ska inte känna dig osäker och du vet. Och jag var så här, men Gud. Omg. Ni överdriver. Alltså du vet. Man vill liksom inte heller att man är ett offer eller så liksom. Men självklart har man ju sagt, eller inte sagt så men typ, försökt förklara att man inte kommer ifrån den delen av

---

⁹¹ Sernhede, 2007, s.60 – 61.

⁹² Wacquant, 2007, s.67–69.

Husby där det är kaos. Så typ så här: men neeej, jag brukar inte ens vara där. Alltså du vet, verkligen försöka så här, visa, att det finns bättre sidor utav Husby också. (Menna)

Vidare uttrycker Winta sig så här:

Men sen efter en månad jag ba fuck it jag pallar inte, så jag gick till skolan med min tre strecks dress. Och tjejerna i min klass gjorde kaos. De ba: haaa aaa omg du är så gata, du är så kriminell du är liksom verkligen från förorten. De började fråga mig om droger och allt möjligt och hur jag pallade med kravallerna, och den här synen killar har på tjejer och hur jag liksom KLARAR ATT BO I FÖÖÖÖRORTEN. [...]. Och sen liksom sa de ju också att jag skulle bli klassens ”orten” – och det här var liksom andra månaden?? Och jag ba alltså VA? Ni känner inte ens mig och ni har bestämt vad jag ska vara på klassens skiva? Alltså ja jag är ifrån förorten men alltså... JAG ÄR INTE FÖRORT. Jag är inte den där kriminella personen som ni tror att jag är för jag är inte en person som umgås med kriminella. Jag blir bara så hära, NI MÅSTE SLUTA ha de här fördomarna. För alltså de har så mycket att säga och allt men de har så lite fakta bakom det. Det är liksom lite så här, förolämpning. Men samtidigt var det så här aaahhw shite. Då vet jag. (Winta)

I Wintas uttalande är det tydligt att förorten och Adidasdressen som hon benämner för ”tre strecks dress” symboliseras med kriminalitet och problemområde. Citatet visar också att klasskompisarnas syn på Winta bestäms av klädvalet, då det i ovanstående uttalande synliggörs hur förorten personifieras då Winta blir utnämnd till att bli klassens ”orten” när hon bär på Adidasdressen. En liknande föreställning om Husby belyses också under Milos intervju, då han menar att klasskompisarna till en början tänkte: “Men det var ju liksom förut när man var ny i skolan, då var de så här: aaa han är ifrån Husby... De tänkte typ aa han har grabbar så här. [...] För de tror att vi är en sån där squad som går runt i trupp och aa typ kastar stenar på polisen och sånt.” (Milo) Det är tydligt att informanterna präglas av den territoriella stigmatiseringen då de i mötet med klasskamraterna stämplas med annorlunda karaktärsdrag, där Husby associeras med kriminalitet och problem. Ytterligare något som visar på detta är:

Jag har vissa vänner faktiskt som säger att de kommer ifrån Kista istället för Husby för att till och med slippa bli bemött på ett visst sätt. Öhm, för liksom säger man att man är ifrån Husby så kan liksom dom som man möter skapa massa föreställningar om dig eller typ ha massa fördomar om dig i skolan. (Hellen)

I ovanstående citat synliggörs dessutom hur vissa i området väljer att dölja sitt bostadsområde, vilket också kan bero på den territoriella stigmatiseringen, då invånarna kan känna en stor skam och skuld i relation till det egna området. Resultatet i denna studie visar att ungdomarna, i mötet med klasskamrater utanför Husby, måste förhålla sig till synen på

förorten som problemområde. Ristilammis forskning visar likt denna studie att förorten har blivit ett namn som beskriver de problem som finns där samt att individernas självbild bestäms av omgivningen vilken präglas av en stigmatisering som är omöjlig att stå emot.⁹³ Slutligen visar denna studie att informanternas syn på Husby präglas av den territoriella stigmatiseringen, då detta visas i sammanhang där ungdomarnas egna syn på Husby beskrivs men också då andras syn på området framkommer.

8.3 Behovet av förorten och innerstan

”Jag kan liksom orten sidan och svenska sidan.” (Annis)

I intervjuerna framkommer det att informanterna ser Husby som en tillgång i deras liv, då de hävdar att det är viktigt med att ha en insyn i både förorten och innerstan. Något som är återkommande hos informanterna är vikten av en blandad miljö i skolan samt betydelsen av att tillägna sig perspektiv, då de på olika sätt lyfter fram vikten av att passa in i både förorten och innerstan. Nedan redogörs och analyseras informanternas beskrivningar av detta med hjälp av habitus, kapital och fält men också med hjälp av territoriell stigmatisering.

Annis beskriver båda fälten som viktiga i hans liv:

Intervjuare: Men vad var det viktigaste för dig när du valde gymnasium?

Annis: Jag tänkte faktiskt, alltså när jag valde [...], så tänkte jag att jag ville gå med svenskar. Jag vill förbättra mitt ordförråd och så. Jag vill...Jag ville liksom kunna prata som dem. Så jag tänkte att jag säkert skulle lära mig mer och att jag skulle få mer möjligheter om jag blir lite mer svensk men ändå kommer ifrån orten. Så då tänkte jag att jag liksom skulle få den här 50–50. Och jag vill ju ha den här 50–50. Jag vill liksom inte ha 90 – 10 utan jag vill liksom ha lite av båda delarna.

Intervjuare: Varför är det så viktigt för dig?

Annis: För jag tänker liksom... Jag tänker liksom... Att jag måste kunna båda sidorna. Jag kan liksom inte bara vara här. Om man exempelvis går in till stan måste jag kunna prata som en svensk. Man kan inte bara vara som en förortsunge hela tiden. (Annis)

---

⁹³ Ristilammi, 1999, s. 34 – 35, 128.

I det ovanstående samtalet framgår det att informanternas syn på möjligheter i samhället är förknippat med att kunna vara som en svensk, där ordföränd lyfts fram som en viktig skillnad emellan en förortsunge och en svensk. Samtidigt pekar Annis på Husby som en tillgång då han dels är tydlig med att han vill ha lika mycket av båda delarna och dels uttrycker detta: ”Alltså... Jag tycker, att det ger mig en möjlighet. För jag tänker typ att jag vet båda sidorna. Jag kan liksom orten sidan och svenska sidan.” (Annis.) Även Winta lyfter Husby som en tillgång, då hon pekar på att den mångkulturella miljön i Husby har bidragit till en bredare förståelse för olika kulturer, språk och människor, då hon bland annat uttrycker sig så här:

De är ju inte liksom utbildade som vi är här, vi har ju lärt oss av varandra så mycket, vi kan ju så mycket på grund av varandra. Vi kanske inte är utbildade så där som dem, för jag kanske inte har lika perfekt svenska som dem, men det här, det här kommer ta mig långt för jag har mer förståelse för alla kulturer. Så aaaa jag har mer sånt liksom... [...] (Winta)

I det ovanstående citatet är det även tydligt att den territoriella stigmatiseringen av området sammanfaller med etniskt ursprung då informanterna lyfter att invånarna i området har andra kulturer än den svenska kulturen. Detta görs av flera informanter. Miranda lyfter exempelvis upp att de som lever och bor i Husby är ifrån olika länder vilket hon menar är en tillgång, och i samtalet med Hellen framkommer detta:

Möjligheter.... Alltså, man har ju olika, man kan liksom se livet ifrån olika perspektiv. För grejen är när man växer upp i ett sånt här område så är det ju ganska mångkulturellt område. Så man lär ju sig och liksom vet hur saker och ting fungerar här. Men när man liksom bor inne i stan så vet man ju ofta bara hur den svenska kulturen ”fungerar”. Och då liksom lär man inte sig så mycket om andra människor, man lär sig liksom inte hur man kan hantera olika situationer och sånt. Så aa det är ju typ någon form av fördel. (Hellen)

Synen på Husby som en tillgång samt informanternas behov av att förstå båda delarna kan förklaras med hjälp av formeln: (Habitus)(kapital) + fält = praktik.⁹⁴ Det framgår tydligt att informanterna har en förståelse för att fälten – Husby och innerstadsskolorna – har olika lagar. Bourdieu menar att teorier om habitus innefattar individens medvetenhet i att påverka sitt levnadsförhållande då individen i mötet mellan handlingsmönster och förhållningssätt utvecklar en del av ett nytt habitus.⁹⁵ Ungdomarnas syn på Husby samt dess syn på

---

⁹⁴ Bourdieu, 1993, s. 251.

⁹⁵ Carle, 2010, s. 407.

innerstadsskolorna kan därför förstås som ett medvetet förhållningssätt – då informanterna betraktar båda fälten som en tillgång i dess liv.

Det framgår att ungdomarna ser innerstadsskolorna som ett fält med högt symboliskt och kulturellt kapital, då ungdomarna uttrycker att fältet har ett kapital som behövs för att förbättra deras position i samhället. Exempelvis talar Annis om att han i det fältet kan få ett bättre ordförande samt en möjlighet till att bli mer svensk. Samtidigt lyfter informanterna Husby som ett viktigt fält, då de pekar på den mångkulturella miljön i Husby som en viktig tillgång i dess liv. Denna syn kan förklaras mot bakgrund av det sociala kapitalet då det handlar om det tillgångar en människa har gällande gynnsamma sociala kontakter.⁹⁶ Informanterna uttrycker också att det sociala kapitalet kan vidgas i och med mötet med svenskarna i innerstadsskolorna, då de framkommer att umgängeskretsen kan bli större. Miranda talar exempelvis om chansen av att få ett större nätverk när hon går i en skola inne i stan:

[...] en bra skola liksom. Men jag tror ju att jag utvecklas när jag går där. För jag tänker typ så här, att det är så man får kontakter du vet. När man går liksom på gymnasiet med de här svenskarna så kan man få kontakter liksom. Och sen liksom man lär ju sig ändå genom att umgås med dem, för liksom de enda jag har umgått med i mitt liv är ju typ så här, blattar från orten typ och typ så här sista året i 9:an några svenskar ifrån Spånga typ... Så aaa genom att jag går där får jag liksom lite större nätverk typ. Jag lär ju liksom känna fler människor och det är bättre för framtiden typ...
(Miranda)

Winta för liknande resonemang då hon pekar på värdet av att ha vänner ifrån olika områden:

[...] sen brukar jag ju få lära mig av dem, för de kan ju också ba; aa men vi hade också såna svårigheter, och då kan ju jag ba, oj förlåt det visste inte jag liksom. Så vi lär oss från varandra liksom och då det blir liksom så här ser ni vi har något gemensamt. För grejen är, i slutändan, de kan ha svårigheter jag inte har haft, och de kan också lära mig saker jag inte kan så som jag kan lära dem saker. Så du vet hellre, gå i skola där jag kan få allt för då, då kan jag utvecklas. Och jag tycker ändå jag har byggt upp en vänskrets som är lite så nu. Jag har vänner från dem där fina områdena och sen har jag ju dem här mittemellan. Och sen såna som mig. (Winta)

Sålunda kan vi se hur de menar att det sociala kapitalet bidrar till utveckling, då de pekar på det breda umgänget som en chans till utveckling. I citatet ovan ser vi hur Miranda menar att detta är en tillgång till framtiden medan Winta lyfter utbytet av erfarenheter som en tillgång

---

⁹⁶ Bourdieu, 1993, s. 279–280.

för förståelsen av varandra. Även Milo lyfter det breda sociala kapitalet som en tillgång och en bättre chans för framtiden: ”Mhh, för om man bara är med svenskar så kanske det blir sämre för en i livet men om man bara är med grabbar ifrån orten så kanske det också gör det. Men om man är med människor ifrån olika miljöer då kanske det går bättre för en.” (Milo)

Informanterna resonerar återkommande om valet av gymnasiet som präglad efter ett sökande av en blandning, vad det gäller ”förortsbarn”, vilka de kallar blattar samt ”innerstadsbarn”, vilka de kallar svenskar. Samtliga informanter pekar på vikten av att få perspektiv och hävdar därför att en blandning av blattar och svenskar är viktigt. För Menna har det exempelvis varit av stor vikt att börja på ett gymnasium med blandat folk. Eftersom hon har bott i Husby men gått i en skola inne i stan, anser hon att det har varit svårt att finna en balans i det, då hon uttrycker sig så här: “För, det finns liksom inga blattar där och ingen svensk här. Så då ville jag ha en skola som var ganska blandad och som ändå hade ganska hög standard i utbildningen.” (Menna) Vidare berättar hon till skillnad ifrån övriga informanter att hon har tillägnat sig olika perspektiv då hon har gått i innerstadsskolor i hela sitt liv: “[...] men jag ser ju ändå deras perspektiv också. Alltså det skulle jag ju aldrig kunna göra om jag skulle ha gått i Husbyskolan. Då kanske jag skulle gått runt och ba aaa det här är mitt Husby.” (Menna) Då habitus formas av det liv som en individ har levt kan en förstå varför Mennas resonemang skiljer sig från övriga informanter.

Informanternas behov av att tillägna sig perspektiv kan också förstås med hjälp av territoriell stigmatisering. Detta då det är en bakomliggande orsak till individens handlingsmönster –då behovet av att tillägna sig perspektiv också kan förstås som en strategi för att erövra respekt. I synnerhet eftersom sociala hierarkier och makt uppstår och bestäms av ett visst bestämt fält och därmed kräver att individen förstår det aktuella fältets lagar.⁹⁷ Mot denna bakgrund synliggörs det hur den territoriella stigmatiseringen av Husby påverkar informanternas interaktion med övriga samhället. Studiens resultat bekräftar Kallstenius tes om att skolvalfriheten för de som bor i socialt utsatta områden kan förstås som en strategi för att förändra och förbättra sin position i det sociala rummet. Kallstenius visar också att mötet med innerstadsskolan utvecklar en ökad medvetenhet hos de som bor i ett utsatt område, då hon pekar på att de negativa bilderna som finns gentemot elevernas bostadsområde blir aktuella i mötet.⁹⁸ Detta framgår även i denna studie, därutöver visar denna undersökning hur det har

---

⁹⁷ Broady, 1989, s. 45. Se också: Bourdieu, 1993, s. 270.

⁹⁸ Kallstenius, 2010, s. 211 – 212, 215.

bidragit till en ökad medvetenhet vad gäller vikten av att förstå och tillägna sig båda fältens lagar.

I denna undersökning har informanterna lyft vikten av att kunna båda delarna – eller som Annis uttryckte det: att kunna vara som en svensk och inte enbart en förortsunge. Synen på svenskhet är liksom Johansson & Olofsson menar, förknippat med goda framtidsförhoppningar.⁹⁹ Samtidigt visar detta resultat på ett stort utanförskap då informanterna genomgående talar om svenska människor, svenskt beteende och svenska skolor som något som varken tillhör eller existerar i förorten. Ytterligare ett exempel på utanförskap är detta:

Man brukar liksom se ner på förortsbarn. Alltså de tänker ju... Att de är dåliga, och kriminalitet typ, man liksom förväxlar ju ortenbarn med sånt. Men om det är ett svenskt barn, då tänker ju alla, aa, svenskar är bra, svenskar är bra för samhället hit och dit osv.
(Annis)

Avslutningsvis har det ovan visats att informanternas syn på skolan påverkas av det faktum att de bor i Husby – då deras förhållningssätt till innerstadsskolan bland annat präglas av dikotomin: Förortsunge – svensk samt strategier för att tillägna sig och utveckla sitt habitus.

8.4 Husby som hinder i skolan

“Jag måste verkligen anpassa mig när jag är i skolan. För liksom när man är i den världen då är man i den världen.” (Winta)

I intervjuerna beskrivs Husby som ett hinder i skolan. Detta görs på olika sätt, exempelvis framkommer det att de flesta känner ett behov av att bevisa att de inte är förortsbarn. En gemensam strategi som informanterna ger uttryck för är behovet av att ”prata ordentligt”. Nedan redogörs och analyseras detta med hjälp av habitus, fält, kapital och territoriell stigmatisering.

Kapitaltillgångarna i Bourdieus teori förklarar hur makt och position kan reproduceras och omvandlas. Bourdieu menar att varje fält har specifika lagar som bestämmer vilka egenskaper

---

⁹⁹ Johansson och Olofsson, 2011, s. s. 189 – 201.

som är verksamma och pekar på att individen måste tillägna sig de kapitalformer som är aktuella inom fältet för att kunna bekräfta sin position. Han menar att kapitaltillgångar och habitus påverkar den rumsliga positioneringen i samhället och att det är denna resurs som påverkar aktörers handlingsmönster och tankesätt.¹⁰⁰ Broady beskriver kulturellt kapital som en form av symboliskt kapital som dominerar i samhällen där utbildningssystemet vunnit utbredning, då det är det symboliska kapitalet som gör det möjligt för en individ att kunna uttrycka sin tillhörighet och konkurrensförmåga.¹⁰¹ I informanternas tal om skolorna utanför Husby kan en tyda hur dessa fält –innerstadsskolorna – har ett högt kulturellt och symboliskt kapitalvärde. Detta då innerstadsskolorna har ett utbrett förtroende hos informanterna då de exempelvis ser dem som en möjlighet för att kunna tillägna sig det attribut som gör det möjligt för dem att stärka sin konkurrensförmåga. Det belyses på olika sätt i intervjuerna. Menna menar exempelvis att hon inte skulle ha lärt sig något i skolan om hon hade gått kvar i Husbygårdsskolan och jämför sig med sina vänner som har gått i skolan i Husby i hela sitt liv, ” Jag ser liksom hur det går för dem nu på gymnasiet och jag ser hur det går för mig och jag förstår varför de aldrig ens skulle kunna gå på samma gymnasium som jag för det skulle vara alltså så mycket svårare för dem. ” (Menna) Det framgår tydligt att hon pekar på Husbygårdsskolans miljö som ett hinder för studierna:

Det som motiverar mig till att plugga är nog... Att se andra som är motiverade till att plugga också. Eller alltså det är en stor del av det som motiverar mig, så eller alltså och det skulle jag ju absolut inte få i Husby eller alltså om jag hade gått i en skola i Husby. Och det skulle liksom dra ned mig mentalt. [...]. För det som spelar roll är att jag är i en miljö där människor inte pluggar, där folk skriker på varandra och på lektionerna [...]. [...] aa alltså då blir det automatiskt att du tappar hela din motivation till att plugga och ens försöka plugga. [...]. Och det är ju detta som har underlättat för mig i skolan, alltså att jag inte har varit i den miljön. (Menna)

Menna talar om att en kan bli stämplad som dålig i Husby, vilket hon menar är en uppfattning som är jobbig att komma ifrån. Hon upprepar ett antal gånger att hennes studiemotivation hade sett annorlunda ut om hon inte hade gått i innerstadsskolor: “Och jag skulle ju absolut inte vara så studiemotiverad som jag är nu om det var så att jag inte hade gått i de här skolorna som jag har gått i...” (Menna)

I Annis resonemang kring valet av gymnasium uttrycker han liknande tankar:

---

¹⁰⁰ Bourdieu, 1993, s. 251, 270.

¹⁰¹ Broady, 1989, s. 2, 7.

[...] varför tar han den? Varför tog han inte typ [...] [gymnasium: förf:s anm.] där alla boys går. För dom tänker så här du vet. Men jag har sagt till dom att det är stor skillnad. För jag vet själv. Om jag skulle ha gått på [...] skulle jag bli påverkad av dom, jag skulle kanske inte gå på lektionerna. Jag vet själv, jag skulle bli helt förstörd. Och min storebror skulle inte bli glad heller över att jag gick på [...], han skulle liksom säga till mig att inte gå där. Och min storebror går på [...] [ett gymnasium i innerstan: förf:s anm.] och han sa att jag inte skulle börja där för han tyckte att den var dålig. För han går bara där för att när han börja där var de bara han och hans tre vänner som var blattar från Husby som sökte dit. Men nu alltså alla 99:er, 00:er, alla kom dit efter. [...] Men till mig sa han bara, börja inte i den här skolan. Gå till en helt ny skola med fler svenskar. (Annis)

I citatet synliggörs vilka mekanismer som verkar i valet av gymnasium då intervjupersonen pekar på att en skola med människor ifrån Husby inte är lika bra som en skola med svenskar. I resonemanget visas det hur den territoriella stigmatiseringen förkroppsligas hos invånarna ifrån Husby, då det framgår att Hermods gymnasium blev sämre när fler ungdomar ifrån Husby började. Följaktligen framträder skolor med etniskt svenskar som en bättre plats för skolgången. I Annis intervju framkommer det dessutom att han under högstadiet, mellan årskurs 7–8, gick på en skola i innerstan. I det sammanhanget lyfter han upp att han inte orkade att gå i den skolan då det krävde för mycket anpassning för honom: “Så jag tänkte ää jag byter tillbaka till [...] [En skola i området: förf:s anm.] för att ha kul och sen när jag börjar gymnasiet så kan jag byta till en mer svensk skola i stan som är mer seriös. För jag vet att jag behöver platsen.” (Annis) Miranda uttrycker liknande resonemang då hon hävdar att innerstadsskolan som hon, i dagsläget går på, är av bättre kvalitet. Även Hellen lyfter detta, då hon berättar att hon vid grundskolan bytt ifrån [...] [En skola i området: förf:s anm.] till en skola i innerstan då hon menade att det fanns fler svenskar i den skolan samt en utbildning med bättre kvalitet. Mohammed hävdar likt övriga informanter att en distans ifrån förorten behövs, då han formulerar sig på det här sättet:

Sen såå ville jag, jag vet inte... Komma bort lite kanske... Alltså från grabbarna kanske lite... För jag vet själv om jag är med dem hela tiden så kan det hända... Ibland alltså kanske typ de drar ner mig lite... Det är därför alltså ibland man måste liksom...Lägga en off-line från orten och aa grabbarna. (Mohammed)

Vidare pekar han på att det behövs en distans ifrån det tankesätt som finns hos hans vänner då han menar att det förstör hans fokus på studierna. Distansen ifrån Husby och vännerna därifrån ser han därmed som nödvändig. Sålunda hävdar informanterna att deras skolgång hade sett sämre ut om de gick i en skola i förorten eller i en skola med vänner ifrån Husby. Detta visar tydligt att innerstadsskolor med svenska elever har ett symboliskt och kulturellt kapital som

efterfrågas. Dessutom bekräftar det Lindbäcks & Sernhedes resultat om att skolorna i förorten är ett ställe där man har roligt och att förhållningssätten mellan eleverna i innerstadsskolorna och förortsskolorna är olika.¹⁰² Winta exemplifierar detta ytterligare:

Winta: För jag skulle inte ha haft samma fokus då, alltså jag skulle inte ha haft det fokus som jag behövde. Alltså jag har inte det tankesättet som jag behöver då...

Intervjuare: Vad är det för tankesätt?

Winta: Alltså jag tror... Jag tror det handlar om att alltså när vi är med varandra, vi har liksom ingenting vi behöver bevisa för varandra. Men när jag går i en skola i innerstan då, då behöver jag bevisa fett mycket. För du vet, när du är med dina vänner och de kuggar, du kuggar, alltså det är samma sak. Alltså vi säger om halva klassen skulle få F, vi skulle ba aaa men det är vanligt det lugnt, men om jag skulle få det i den skola som jag går på nu då tänker jag nej jag ska bevisa att jag kan. Och på ett sätt är det bra, för då tvingas man bevisa att man kan men samtidigt lär man sig och utbildar sig mer. Du vet, på något sätt det blir en tävling liksom, för det är den här: ahhhhaa ska du försöka rätta mig? Ska du försöka säga till mig att jag är dålig?? [...] (Winta)

I Wintas resonemang kan vi se hur hennes tankemönster och handlingsmönster också är format av habitus då det påverkar hennes beteende i olika sociala omständigheter. Distanzen ifrån förorten kan också förstås med hjälp av territoriell stigmatisering, då bostadsområdets problematiska stämpel påverkar informanternas syn på skolmiljön i Husby –eller skolor med ungdomar ifrån Husby. I det ovanstående citatet blir det också tydligt att den territoriella stigmatiseringen leder till strategier för att erövra respekt.¹⁰³ Winta försöker exempelvis göra detta genom att bevisa att hon kan. Behovet av att bevisa sig själv framkommer i flera sammanhang i intervjuerna, exempelvis uttrycker Annis detta:

Mmm, ja men faktiskt. För jag tänker nu i min skola. Eller i min klass går det typ 30 svenskar och vi är typ 3 invandrare i min klass. Och då liksom tänker jag att jag har ett ansvar för jag måste ju på något sätt motbevisa det dom tror. Så jag... Vad ska man säga... Låser mig på att jag ska vara bättre än dom i skolan. Och när jag låser mig, så blir jag ju bättre än dom i skolan. För jag pluggar liksom mer än dom och så. Och då liksom motbevisar jag deras uppfattningar om att en förortsunge inte kan lika mycket som dom och att liksom att en förortsunge kan vara bättre än en svensk som bor inne i stan som kanske bor på söder eller något. (Annis)

---

¹⁰² Lindbäck & Sernhede, 2010, s.63.

¹⁰³ Sernhede, 2007, s.60–61.

Individens attityder och praktiker är en återspeglning av omgivande sociala strukturer som internaliserats i deras habitus vilket omedvetet styr hur de ser på sig själva.¹⁰⁴ I ovanstående beskrivning synliggörs det hur informanten, genom att använda dikotomin: förortsunge – svensk visar på en känsla av utanförskap. Studien visar likt Kallstenius utgångspunkt att individer eller grupper utvecklar olika strategier för att förbättra sina positioner på fältet.¹⁰⁵ Dessutom bekräftar denna studie Kallstenius resultat om att skolans position på utbildningsfältet påverkas av sociala och symboliska strukturer vilka hon bland annat menar är kopplade till dikotomierna: innerstad och förort.¹⁰⁶ Även Gustafsons resultat om att barn blir delaktiga i att konstruera både skolor och områden som no – go – areas synliggörs i denna studie.¹⁰⁷ Detta i och med informanternas distansering ifrån skolor med ungdomar ifrån förorten samt skolor i förorten.

Informanternas behov av att anpassa och bevisa sig själva kan dessutom förstås mot bakgrund av det som Rojas visar i sin studie, där han pekar på att ungdomar med utländsk bakgrund upplever en viss osäkerhet när de är tillsammans med ett umgänge som består av svenskar. Rojas menar att denna osäkerhet också kretsar kring huruvida en inte lyckas uttrycka sig för den person en egentligen är.¹⁰⁸ Detta synliggörs också i denna studie då Winta exempelvis uttrycker detta:

Jag måste verkligen anpassa mig när jag är i skolan. För liksom när man är i den världen då är man i den världen. Och haha. Det är fett synd egentligen för vi består av två världar när vi bara är en värld egentligen. Och aaaa det är liksom fett synd egentligen att jag känner att när jag kommer till min skola är jag liksom inte bekväm och har liksom du vet, den där pressen eller den där oron om hur folk ser på mig bara för att jag är ifrån orten och att du vet, jag ska inte behöva tänka på hur jag pratar bara för att folk inte ska döma mig. (Winta)

Här blir det också tydligt hur individens tankemönster och handlingsmönster är en återspeglning av sociala miljöer och erfarenheter som individen har skapat under sin livstid –då informanten ger uttryck för ett utanförskap i samhället. Känslan av utanförskapet och osäkerhet framkommer också då Winta uttrycker en osäkerhet med att berätta för rektorn att hon har blivit orättvist behandlad av någon i skolan – då hon förmedlar en rädsla över att

---

¹⁰⁴ Bourdieu, 1999, s.37–38.

¹⁰⁵ Kallstenius, 2010, s.38–39.

¹⁰⁶ Ibid, s. 215.

¹⁰⁷ Gustafson, 2006, s. 158–159.

¹⁰⁸ Rojas, 2003, s.60.

rektorn inte kommer att tro henne på grund av att hon är ifrån förorten. Här menar hon att svenskarna har lättare att göra sig hörda i skolan. Detta resonerar även Hellen kring:

Hellen: Och liksom elever vågar inte anmäla om något händer dem för att om ja skulle gå till mentorn i skolan och ba: aa det här har hänt blabla. Så skulle han sagt, aa men lägg det bakom dig.

Intervjuare: Varför är det så?

Hellen: För att vi inte tas seriöst. Vi ifrån orten och vi som är rasifierade tas inte på allvar. Och det här... Det här påverkar oss fett. För om man blir trakasserad av lärare till exempel och ingen tror en då är det jobbigt. Och grejen är det behöver inte vara så här att någon skriker rasistiska saker till dig för det kan också vara att du blir behandlad på ett annat sätt. (Hellen)

Det som ovan belysas visar tydligt på hur avsaknaden av ett socialt kapital påverkar ungdomarna i skolan samtidigt som de lyfter hur detta inte är ett problem för svenskarna – och på så sätt synliggör ”svenskarnas” makt i skolan.

Det är tydligt att informanterna präglas av den territoriella stigmatiseringen och att denna också sammanfaller med etniskt ursprung då stämplingen som annorlunda och känslan av utanförskap är återkommande i intervjuerna. Ovan framgår det vad informanterna betraktar som en bra skola, då distansen ifrån förorten är central. Dessutom beskrivs tillvaron i innerstadsskolorna som präglars av bevisning.

Slutligen visar denna studie att det går att urskilja ett samband mellan den territoriella stigmatiseringen av bostadsområdet och ungdomarnas syn på skolan. Ett centralt resultat av studien är hur informanterna på olika sätt utvecklar strategier för att förbättra sin position på fältet. Det ovanstående resultatet visar som nämnts, att informanterna uttrycker distans ifrån förorten och människorna ifrån förorten när det handlar om skolan. Distansten ifrån området ter sig dock inte lika tydligt i studien, då informanterna enbart tar distans ifrån diskursen om området som kriminellt och problematiskt men i annat fall lyfter bostadsområdet som en tillgång.

9. Sammanfattning och avslutande diskussion

Studien visar att ungdomarnas syn på Husby präglas av den territoriella stigmatiseringen. Informanterna beskriver Husby som ett område med gemenskap och trygghet vilket i sig kan förstås som strategier för att erövra respekt, då de försöker neutralisera diskursen som finns

om Husby som kriminellt och problematiskt genom att lyfta fram positiva aspekter om området. Informanterna gör på så sätt ett avståndstagande ifrån andras syn på området. Dock visar studien liksom det Ristilammi visar i sin avhandling – att informanternas identitet skapas under hot.¹⁰⁹ Detta då intervjupersonerna i denna studie måste bemöta den stämpel som finns i området. Ett exempel som framgår i resultatet är att informanterna, i mötet med klasskamrater ifrån innerstan, måste försvara och bemöta föreställningarna om Husby som kriminellt och problematiskt.

Sambandet emellan den territoriella stigmatiseringen av bostadsområdet och ungdomarnas syn på skolan går att uttyda då informanterna på olika sätt utvecklar strategier för att förbättra sin position genom skolan. Resultatet visar tydligt att informanternas syn på skolan påverkas av det faktum att de bor i Husby då deras förhållningssätt till innerstadsskolan exempelvis präglas av dikotomin: *förortsunge – svensk* samt strategier för att utveckla sitt habitus och sin position i innerstadsskolorna. Till exempel visar studien att informanterna uttrycker distans ifrån skolmiljön i Husby och skolor med ungdomar ifrån Husby. Undersökningen visar också att informanternas tillvaro i innerstadsskolorna präglas av den territoriella stigmatiseringen då samtliga beskriver ett behov av att bevisa sig. De intervjuade uttrycker ett behov av att tillägna sig det som förekommer i innerstadsskolorna då de bland annat pekar på att bredda umgänget, vilket i sig kan ses som en strategi för att tillägna sig ett bredare socialt kapital, vilket i sin tur förväntas ge mer makt i samhället.¹¹⁰

Undersökningens resultat bekräftar mycket av det den tidigare forskningen har visat. Dessutom tillför den en ytterligare förståelse till sambandet mellan den territoriella stigmatiseringen av bostadsområdet och ungdomars syn på skolan då studien genomgående visar hur informanterna måste förhålla sig till Husby. I synnerhet i och med *dikotomin: förortsunge – svensk* som är ett genomgående tema i studien som visar på ungdomarnas känsla av utanförskap. Där blir det också tydligt hur den territoriella stigmatiseringen av bostadsområdet sammanfaller med etniskt ursprung då förorten ses som en plats som befolkas med människor med annat ursprung än svenskt. Ristilammi lyfter också detta då han pekar på att förorten har blivit ett namn som beskriver en ”annan” eller en ”annorlunda” plats som befolkas av de andra.¹¹¹

---

¹⁰⁹ Ristilammi, 1999, s. 130.

¹¹⁰ Carle, 2010, s. 408.

¹¹¹ Ristilammi, 1999, s. 34–35.

Aspekter som behovet av att bevisa sig själv samt behovet av att distansera sig ifrån förorten visar hur de samhällstrukturella villkoren internaliseras och påverkar informanternas tillvaro i skolan samt deras syn på vad en bra skola är. En av studiens viktigaste resultat kan dock vara att informanterna tar en tydlig distans ifrån förorten och människorna ifrån förorten när det handlar om skolan men i annat fall lyfter bostadsområdet som en tillgång, då de enbart tar distans ifrån diskursen om området som kriminellt och problematiskt. Därigenom visar studien att informanterna har en bestämd syn på vad som krävs för att lyckas i samhället, vilket i sig visar hur den territoriella stigmatiseringen präglar ungdomarnas syn på skolan. Av denna anledning vore det intressant att vidare forska kring huruvida detta stämmer. Det vill säga, att forska om huruvida människor i exempelvis, 25 – 35 års åldern påverkats av vilken skola de har gått på, och huruvida skolans sammansättning av ”förortsungar” och ”svenskar” har påverkat deras chanser att ”lyckas” i samhället. Dessutom skulle det vara intressant att göra en studie om det omvända – det vill säga, en studie om hur ungdomar ifrån välbärgade områden ser på skolan samt undersöka om, och i så fall hur, de förhåller sig till dikotomin: förortsunge – svensk.

Avslutningsvis vill jag återknyta till inledningskapitlet där det framgår att barn som växer upp i utsatta områden har ett sämre utgångsläge för fortsatta studier och yrkesliv än elever som är bosatta i mer välbärgade områden. Detta då det i denna studie synliggörs att den territoriella stigmatiseringen av området påverkar ungdomarnas syn på skolan men också dess handlingsutrymme i skolan.

10. Litteratur - och källförteckning

10.1 Litteratur

Bergström, Göran och Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Lund, Studentlitteratur, 2012.

Berner, Boel. Att skapa och analysera ett material: erfarenheter från fältet. I: *Samhällsvetenskapens hantverk*, Bergman, Paavo och Olofsson, Gunnar (red.), s.117–146. Lund: Arkiv, 2005.

Bourdieu, Pierre. *Praktiskt förnuft: bidrag till en handlingsteori*, Göteborg, Daidalos, 1999.

Bourdieu, Pierre. *Kultursociologiska texter*, 4. uppl., Stockholm, B. Östlings bokförl. Symposion, 1993.

Broady, Donald. *Kapital, habitus, fält: några nyckelbegrepp i Pierre Bourdieus sociologi*, Stockholm, UHÄ, 1989.

Bryman, Alan. *Samhällsvetenskapliga metoder*, 2., [rev.] uppl., Malmö, Liber, 2011.

Bunar, Nihad. *Skolan mitt i förorten: fyra studier om skola, segregation, integration och multikulturalism*, Eslöv, B. Östlings bokförl. Symposion, Diss. Växjö: Univ., 2001.

Carle, Jan. Pierre Bourdieu och klassamhällets reproduktion. I: *Moderna samhällsteorier: traditioner, riktningar, teoretiker*, Månson, Per (red.) 9. uppl., s.373–411. Stockholm, Norstedt, 2015.

Dannefjord, Per. Metod och problem. I: *Samhällsvetenskapens hantverk*, Bergman, Paavo & Olofsson, Gunnar (red.), s.13–46. Lund: Arkiv, 2005.

Eriksson, Zetterqvist, U. & Ahrne, Göran. Intervjuer. I: *Handbok i kvalitativa metoder*. Ahrne, Göran, & Peter Svensson, (red.), s.36–56. Stockholm: Liber, 2011.

Franssén, Agneta. På fältet. I *Samhällsvetenskapens hantverk*, Bergman, Paavo & Olofsson, Gunnar (red.), s.44–78. Lund: Arkiv, 2005.

Gustafson, Katarina. *Vi och dom i skola och stadsdel: barns identitetsarbete och sociala geografier*, Uppsala: Uppsala universitet, Acta Universitatis Uppsaliensis, Diss. Uppsala: 2006.

Hörnqvist, Magnus & De los Reyes, Paulina (red.), *Bortom kravallerna: konflikt, tillhörighet och representation i Husby*, Stockholm, Stockholmia, 2016.

Kallstenius, Jenny. *De mångkulturella innerstadsskolorna, Om skolval segregation och utbildningsstrategier i Stockholm*, Stockholm, 2010. Acta Universitatis Stockholminensis, Diss. Stockholm: Stockholms universitet, 2011.

Kvale, Steinar. *Den kvalitativa forskningsintervjun*, Lund, Studentlitteratur, 1997.

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend. *Den kvalitativa forskningsintervjun*, 2. uppl., Lund, Studentlitteratur, 2009.

Lalander, Philip & Johansson, Thomas. *Ungdomsgrupper i teori och praktik*, Johanneshov, TPB, 2012.

Lilja, Elisabeth. *Den ifrågasatta förorten: identitet och tillhörighet i moderna förorter*, Stockholm, Byggeforskningsrådet, 1999.

Lindbäck, Jonas & Ove Sernhede. Från förort till innerstaden och tillbaka igen – gymnasieskolan, valfriheten och den segregerade staden. I: *EDUCARE*. Bergman, Lotta; Ericsson, Ingegerd (red.) s. 53–78. Malmö högskola, Lärande och Samhälle, 2012.

May, Tim, *Samhällsvetenskaplig forskning*, 2., [rev. och uppdaterade] uppl., Lund, Studentlitteratur, 2013.

Rennstam, Jens & Wästerfors, David. Att analysera kvalitativt material. I: *Handbok i kvalitativa metoder*. Ahrne, Göran, och Peter Svensson, (red.), s. 194 – 208. Stockholm, Liber, 2011.

Ristilammi, Per-Markku. *Rosengård och den svarta poesin: en studie av modern annorlundahet*, Stockholm, B. Östlings bokförl. Symposion, Diss. Lund: Univ. 1994.

Rojas, Mauricio, *Sveriges oälskade barn att vara svensk men ändå inte*, Enskede, TPB, 2003.

Sernhede, Ove. *Alienation is my Nation: hiphop och unga mäns utanförskap i Det nya Sverige*, [Ny utg.], Stockholm, Ordfront, 2007.

Trost, Jan. *Kvalitativa intervjuer*, 4., [omarb.] uppl., Lund, Studentlitteratur, 2010.

Wacquant, Loïc J. D., *Urban outcasts: a comparative sociology of advanced marginality*, Polity, Cambridge, 2008.

Waldemarson, Ylva. *Att fånga en källa: Fördelar och nackdelar med subjektivitetens emotionella dimension*. Konferenspaper till ”Politik och känslor”. Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek 7 december, 2013. (Icke publicerad konferensrapport)

10. 2 Tidskriftsartiklar

Johansson, Thomas & Hammarén Nils. *Konsten att välja rätt spårvagn*. En studie av segregation, skolval och unga människors studieplaner. *Sociologisk forskning*, årgång 47, nr.1 (2010): s. 51–71.

<https://www.sv.uio.no/iss/english/research/projects/eumargins/publications/documents/the-art-of-choosing-the-right-tram-johansson-hammar%C3%A9n.pdf> (Hämtad 2017 – 04 – 01)

Johansson, Thomas & Olofsson, Rita. The art of becoming ‘Swedish’: Immigrant youth, school careers and life plans. *Ethnicities*, SAGE, (2011): s. 189 – 201.

https://www.researchgate.net/publication/254091342_The_art_of_becoming_'Swedish'_Immigrant_youth_school_careers_and_life_plans (Hämtad 2017 -04-03)

Sernhede, Ove. Territoriell stigmatisering, ungas informella lärande och skolan i det postindustriella samhället. *Utbildning & Demokrati*, vol. 18, nr 1, xx–xx. (2009): s.7 – 26.

http://www.gu.se/infoglueCalendar/digitalAssets/1774960288_BifogadFil_Utb&dem-art%202.pdf (Hämta 2017-04-03)

Sune Qvotrup Jensen och Ann-Dorte Christensen, Territorial stigmatization and local belonging A study of the Danish neighbourhood Aalborg East. *City*, Vol. 16, Nos. 1–2. (2012): s. 74 – 92.

http://samfak.gu.se/infoglueCalendar/digitalAssets/3478129068_BifogadFil_Jensen%20&%20Christensen.pdf (2017-04-06)

Wacquant, Loïc. Territorial Stigmatization in the Age of Advanced Marginality. *Thesis Eleven*, Number 91: SAGE Publications: Los Angeles, London, New Delhi and Singapore. (2007): s. 66–77. doi: 10,1177/0725513607082003

Wacquant, Loïc. The rise of advanced marginality: Notes on its nature and implications. *Acta sociologica*, vol. 39, (1996): s. 121–134.

http://www.tsjugephd.com/uploads/8/1/5/3/8153775/rise_of_advanced_marginality_-_loic_wacquant.pdf (Hämtad 2017 – 04 – 11)

10.3 Internetkällor

Nilsson, Per och Ashing Inger. Ungdomsstyrelsens skrifter 2008: 9, *FOKUS 08, En analys av ungas utanförskap, 2008*.

https://www.mucof.se/sites/default/files/publikationer_uploads/wwwfokus08.pdf (Hämtad 2017-03-16)

Vetenskapsrådet. *Forskningsetiska principer inom humanvetenskaplig forskning*, 2002.
(<http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> hämtad 2017-04-02)

10.4 Rapporter

Böhlmark, Anders, Holmlund, Helena och Lindahl Mikael. Institutet för arbetsmarknads-och utbildningspolitisk utvärdering. *Skolsegregation och skolval*. Uppsala, Ehof Grafiska AB, 2015.

Ericsson, Urban, Molina, Irene och Ristilammi, Per-Markku, *Miljonprogram och media: föreställningar om människor och förorter*, Stockholm, Riksantikvarieämbetet, 2002.

10.5 Källförteckning över intervjumaterialet

Menna – intervju 1

Information om Menna: Hon är 16 år gammal och är född i Sverige men hennes föräldrar är ifrån Eritrea. Menna har bott i Husby i hela sitt liv.

Tid för intervju: 2017 – 04–12

Längd: 45 min

Plats för intervjun: Kista bibliotek

Dokumentationsmetod: Programmet Röstmemon på en iPhone 6s

Lagringsplats för åtkomst av intervju: Hotmail, kontakta författaren

Milo – intervju 2

Information om Milo: Milo är 17 år gammal och är född i Sverige men hans föräldrar är födda i Eritrea och Sudan. Milo har bott i Husby i hela sitt liv.

Tid för intervju: 2017 – 04–12

Längd: 20 min

Plats för intervjun: Kista bibliotek

Dokumentationsmetod: Programmet Röstmemon på en iPhone 6s

Lagringsplats för åtkomst av intervju: Hotmail, kontakta författaren

Annis – intervju 3

Information om Annis: 17 år gammal och är född i Sverige men hans föräldrar är födda i Eritrea. Annis har bott i Husby i hela sitt liv.

Tid för intervju: 2017 - 04 -12

Längd: 22 min

Plats för intervjun: Kista bibliotek

Dokumentationsmetod: Programmet Röstmemon på en iPhone 6s

Lagringsplats för åtkomst av intervju: Hotmail, kontakta författaren

Mohammed – intervju 4

Information om Mohammed: Han är 19 år gammal och är född i Sverige men hans föräldrar är födda i Eritrea. Mohammed har bott i Husby i hela sitt liv.

Tid för intervju: 2017 – 04–12

Längd: 22 min

Plats för intervjun: Kista bibliotek

Dokumentationsmetod: Programmet Röstmemon på en iPhone 6s

Lagringsplats för åtkomst av intervju: Hotmail, kontakta författaren

Winta – intervju 5

Information om Winta: Hon är 18 år gammal och är född i Sverige men hennes mamma är född i Eritrea. Winta har bott i Husby i hela sitt liv.

Tid för intervju: 2017 - 04 – 14

Längd: Två inspelningar, en på 25 min och den andra på 15 min.

Plats för intervjun: Kista bibliotek

Dokumentationsmetod: Programmet Röstmemon på en iPhone 6s

Lagringsplats för åtkomst av intervju: Hotmail, kontakta författaren

Miranda – intervju 6

Information om Miranda: Hon är 16 år gammal och är född i Italien men hennes föräldrar är födda i Marocko. Miranda har varit i Sverige sen hon var 4–5 år gammal. Miranda har bott i Husby i åtta år.

Tid för intervju: 2017 - 04–15

Längd: 28 min

Plats för intervjun: Kista bibliotek

Dokumentationsmetod: Programmet Röstmemon på en iPhone 6s

Lagringsplats för åtkomst av intervju: Hotmail, kontakta författaren

Hellen – intervju 7

Information om Hellen: Hon är 16 år gammal och är född i Sverige men hennes föräldrar är ifrån Eritrea. Hellen har bott i Husby i hela sitt liv.

Tid för intervju: 2017 - 04 – 15

Längd: 25 min

Plats för intervjun: Kista bibliotek

Dokumentationsmetod: Programmet Röstmemon på en iPhone 6s

Lagringsplats för åtkomst av intervju: Hotmail, kontakta författaren

Bilaga 1.

Intervjuguide

Inledande bakgrundsfrågor

- Namn, ålder, kön, årskurs?
- Vilken skola går du på?
- Bor du med din familj?
  - Ev. följdfråga: Hur många är ni i familjen?
- Är någon av dina föräldrar utlandsfödda? Är du utlandsfödd?
- Vilket modersmål har du? Vilket språk talar du och din familj hemma?
- Vad jobbar dina föräldrar med?

Tema 1 = Ungdomarnas syn på bostadsområdet

Tema 2 = Ungdomarnas syn på skolan

- = Huvudfrågor
- = Ev. följdfrågor

Tema 1

- Hur länge har du bott i Husby?
- Kan du beskriva vad Husby är för dig?
  - Känner du dig hemma i Husby?
  - Är du stolt över att bo i Husby?
  - Finns det något i området som du inte vill relateras till?
  - Finns det något i området du vill bli relaterad till?
- Hur upplever du övriga samhällets bild av Husby?
  - Exempelvis, medias bild av Husby?

Tema 1+ Tema 2

- Tror du att ditt bostadsområde – Husby –ger dig förhinder eller möjligheter i skolan? I så fall hur?

Tema 2

- Vad betyder skolan för dig?
  - Vad motiverar dig till att studera?
  - Hur påverkar din familj din syn på skolan?
  - Hur påverkar dina vänner din syn på skolan?
- Vad var ditt motiv i val av gymnasium? Dvs. vad var viktigt för dig och varför?
  - Kvalité på skolan, att skolan ska vara nära hemmet, kompisar.
  - Är det viktigt för dig med höga betyg i skolan? Varför? Varför inte?
  - Får du några reaktioner över att du går på den skolan? Varför?
- Hur trivs du i skolan som du går på just nu?
  - Hur bemöts du av lärare och klasskamrater?
  - Hur tror du att dina lärare och klasskamrater ser på Husby? (positivt eller negativt)
  - Kan du beskriva en situation där du fått en reaktion över att du kommer ifrån Husby?
- Kan du berätta hur du beter dig och inte beter dig i bostadsområdet respektive skolan? Varför?
  - Känner du att du behöver uppföra dig på ett visst sätt i skolan? Varför?
- Hur ser du på din framtid?
  - Vill du studera på universitet eller högskola? Om ja, vad vill du läsa till?